

Brassói Lapok

XLII. évfolyam
40. szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétfő
1935. évi február 18

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedőnkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 65 lej. — Posta kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — A külföldre: negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegrészen 5.50 lej, páratlan (jobb) szövegrészen 6 lej negyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

A valóság igazi arca

Irtó: Kacsó Sándor

Willer József magyarpárti képviselő Székelyudvarhelyen politikai beszámolót tartott. Kitért beszámolójában a felekezeti iskolák sorsára is. Megemlítette, hogy küldöttségben járt Angelescu miniszternél s ez a küldöttségjárás, legalábbis erkölcsileg, keserű kudarcra és kínos pirulással járt. Angelescu miniszter ugyanis rácsapott egy íróasztalán heverő irathalmazra s ezt mondotta:

— Százszámra vannak itt kérvények a székektől. Könyörögnek, hogy állami iskolát kapjanak.

Willer és a küldöttség nem tudott erre mondani semmit. Még a székelyudvarhelyi gyűlésen is csak magát a tényt mondotta el, bizonyos fájdalmas megdöbbenéssel, halk tetemrehívással s kérés figyelmeztetéssel. És nem tudott mondani az eset közlésével kapcsolatban semmi visszautasítót, semmi megcáfolót a magyar sajtó sem. Kénytelen volt kifogni azt a hangot, amit Willer megütött és tovább énekelni rajta a nemzeti romlás dalát.

Pedig felelet, cáfolat, visszautasítás lett volna s elég szomorú, hogy ennyire tájékozatlannak vagyunk önmagunkkal és önmagunk legvalóságosabb dolgaival kapcsolatban is. Most, pár hét múltán jönnek a jelentések, jönnek a nyilatkozatok, hogy miként is születtek meg azok a kérvények, amelyekre Angelescu miniszter hivatkozhatott. A miniszter ugyanis igazat mondott: a kérvények valóban megvoltak. Ezek a kérvények azonban nem a valóság igazi arcát mutatták. A valóság igazi arca most mutatkozik meg, sajnos, csak jóval azután, hogy Angelescu miniszter kijátszotta a maga kártyáját.

Pár nappal ezelőtt cikket közöltünk arról, hogy milyen eszközökkel kényszerítik az alsóbb tanügyi hatóságok a kisebbségi felekezeti iskolák növendékeit az állami iskolákba. A cikkkel kapcsolatban felkereste csikszeredai tudósítónkat, Balázs Lajos csikmadarasi római katolikus plébános. Községe érdekelt ebben a fájdalmas ügyben: ott is sokan irtak alá olyan nyilatkozatot, amelyre Angelescu miniszter hivatkozhatott. Adjuk át most a szót a község felkészültnek, aki társadalmi állása és egyházi hivatala teljes felelősségével világította meg a valóságot. A valóság igazi arcát, azt, amelyet a tanügyi hatóságok nyilván eltakartak, elárítottak a miniszter szeme elől.

A csikmadarasi iskolába törvényes időben és keretek között 216 tanuló iratkozott be. Ezek a tanulók iskolájukat sem fenyegetésre, sem az első, október 20-án történt bírságolásra nem hagyták el, egyetlen egy se közülük, pedig a kifogásolt, de teljesen törvényes születési nyilatkozatok nyomán 82 gyermekre rótt ki bírságot az állami iskola Oprea Leonte nevű igazgatója. Elsőfokú bírságként fejtenként 175 lej vetettek ki a szülőknek. A községi tanácsosok gyermekeire ennél is többet: 570 lejt, mellőzve minden törvényes eljárást.

November végén és december elején csendőrral kezdték meg a törvénytelenül kivetett bírságok felhajtását. A lakosság körében érthető riadalom tört ki, hiszen a megbírságolt szülők gyermekei mind rendszeren látogatták az iskolát, miért büntetik meg tehát őket? Azért, mert nem az állami, hanem a felekezeti iskolát látogatták. Megjétek a szülők. Számításokat csináltak s az derült ki, hogy amennyiben a bírságok összes fokait alkalmazzák, a megbírságolt szülők egész vagyona rámegy. Mire megy rá? Arra, hogy ragaszkodnak felekezeti iskolájukhoz.

Ekkor jött az állami iskolai igazgató a nyilatkozatokkal. A kész, románul megfogalmazott nyilatkozatokkal. Az embereknek azt mondotta, hogy megszabadulnak a bírságolástól, ha aláírják a nyilatkozatokat. Hát aláírták, anélkül, hogy tudták volna, mit is írnak alá. De aláírták volna talán akkor is, ha tud-

Kielégítő-e a német válasz?

A londoni angol-francia javaslatok közül csak a légvédelmi egyezmény kérdésére felel a Hitler-kormány, kikerülve a határozott állásfoglalást

Csupán Angliával akar további eszmecserét Németország

Berlin, február 17.

A hivatalos német távirati iroda, D.N.B. (Deutsches Nachrichten-Büro) nyilvánosságra hozta annak a válasziratnak a szövegét, amelyet Neurath külügyminiszter csütörtökön délután a berlini angol és francia nagykövetnek átnyújtott. Londoni és párisi hivatalos körökben a válaszirat alig keltett meglepetést, de bizonyos megütközést váltott ki az a körülmény, hogy a londoni közös angol-francia nyilatkozat által felvetett javaslatok közül csak a légvédelmi egyezménytervről tér ki, nyilván, hogy különösen kihangsúlyozza, miszerint Németországnak első sorban légi haderőre van szüksége s mindenekfölött ez az ügy érdekli. A válaszirat agyonhalgatja úgy a dunamenti, mint a kelet-európai biztonsági egyezmény ügyét, valamint Németországnak a Népszövetségbe való visszatérése és a versaillesi békeszerződés katonai fejezetének pótlására tervezett általános fegyverkezés korlátozási egyezmény kérdését.

A KÖZZÉTETT SZÖVEG

A válaszirat egyébként a következőket tartalmazza:

„A német kormány egyetért a francia és angol kormánnyal abban az őszinte óhajban, hogy elő kell mozdítani a béke biztosítását s ezért örömmel üdvözlöi a kormányok közötti bizalomteljes vita ama szellemét, amely a brit és francia kormányok együttes közléseiben kifejezésre jut. A német kormány beható tanulmányozás alá veszi mindazon európai kérdéseket, amelyek a londoni közlemény első része felölel. Ebben a tanulmányozásban a

meggyőződéses békeakarat szelleme fogja vezetni, valamint az a szempont, hogy gondoskodnia kell a birodalom biztonságáról, amely földrajzi helyzeténél fogva különösen ki van téve az esetleges támadásoknak. A német kormány különösen azt veszi fontolóra, miként lehetne elhárítani a fegyverkezési verseny veszélyét. Ez a veszély annak folytán állott elő, hogy az erősen felfegyverzett államok nem hajtották végre a békeszerződésekben előírt leszerelést.

„A német kormány meggyőződése az, hogy a fegyverkezés terén tartó s nemzetközi megállapodásokra csak akkor juthatnak, ha érvényesítik a szuverén államok szabad megegyezésének azt a szellemét, amely a brit-francia közleményben kifejezésre jut. A német kormány örömmel üdvözlöi a légi egyezményre vonatkozó javaslatot, amely egyezmény kimondaná, hogy az aláírók haladéktalanul harcbavetik légi haderejüket annak az államnak a védelmére, amely légi táma-

dás áldozatává válik anélkül, hogy erre okot szolgáltatott volna. A német kormány elvben kész légi haderejét elriasztó eszköz gyanánt latbavetni a békebontókkal szemben. Az a véleménye, hogy a szélesebbkörű tárgyalásokat a légi egyezmény megkötése érdekében kerülni kell s ezt megelőzőleg kívánatosnak találja, hogy a résztvevő kormányok külön-külön megbeszélések során tisztázzák az alapvető kérdések sorozatát. Következésképpen a német kormány üdvözlölné azt, ha a jelenlegi brit-francia megbeszélések után a brit kormány hajlandó volna közvetlen eszmecserébe bocsátkozni a német kormánnyal is. A német kormány egyetért a brit és francia kormánnyal abban a véleményben, hogy a légi egyezmény megkötése fontos lépést jelentene az európai államok összetartásának útján s alkalmas lehet arra, hogy a többi európai probléma tekintetében is valamennyi államot kielégítő megoldásnak egyengesse az útját.

Válasz-e ez a válasz?

A francia Havas-ügynökség londoni munkatársának jelentése szerint a német válaszirat az angol hivatalos körökben határozottan kedvezőtlen benyomást tett. Haladéktalanul megkezdődnek a diplomáciai tanácskozások a francia és angol kormány között, mert a londoni kormánynak az a felfogása, hogy a német emlékiratra is közös megegyezés alapján kell válaszolnia Franciaországnak és Angliának.

Ezzel szemben a Reuter-ügynökség úgy tudja, hogy az angol kormánykörökben a német választ nem tekintik a francia-angol javaslatok elutasításának, bár valódi válasznak sem iger tartható. A jegyzéket mindenesetre alapos tanulmányozás alá veszik, mielőtt véglegesen eldöntik, hogy elfogadható-e kielégítő válaszként. Igenlő esetben megindulnak a tárgyalások Németországgal, ellenkező esetben pedig folytatják az angol-francia megbeszéléseket.

★

Nem tagadjuk, megnyugvást hoz nekünk ez a nyilatkozat s azok a többi jelentések, amelyek az Angelescuhoz beküldött nyilatkozatok keletkezésére valódi fényt vetítenek. Hiszen igaz, pillanatig sem hittük, hogy azok a nyilatkozatok valóban szabad akarattal jöttek volna létre. Ugy jártunk azonban mi is, mint Willer a miniszter előtt: nem tudtunk szólni, mert Angelescu előtt iratok feküdtek, nekünk pedig csak a hitünk volt meg, a bizonyítékok nem voltak kéznél. Most már vannak bizonyítékok is s mert vannak, fel kell vetnünk a kérdést: miért nem voltak ezek ott Willer József kezében már akkor, amikor a miniszter arcul verte a küldöttséget azzal a kijelentéssel? Miért nem tudott Willer azonnal, nyomban válaszolni, vagy miért nem előzte meg a minisztert azzal, hogy maga panaszkolja fel: ime, így, ilyen eszközökkel dolgoznak a Székelyföldön a miniszter ur emberei? Ki a hibás itt és ki a felelős azért a kudarcba fulladt küldöttségjárásért?

BOSSZUSÁG PARISBAN

A francia sajtó a nagy kiábrándulás hangján foglalkozik a német válaszirattal. A lapok megállapítják, hogy nem foglal állást határozottan, vagy csak teljesen egyoldalúan s ezért kétségbe vonják Németország őszinte békeszándékát. Rámutatnak arra is, miszerint a válasz beismerése annak, hogy Németország máris tekintélyes légi haderővel rendelkezik, noha a versaillesi békeszerződés katonai rendelkezései még érvényben vannak. Leszögezik továbbá, hogy Németország elmulasztotta a kedvező alkalmat, hogy kézzelfogható bizonyosságot tegyen jószándékáról, ehelyett nyilvánvaló a válaszirattal az a törekvése, hogy Franciaországot elválassza Angliától, vagy pedig keleti és középeurópai szövetségeseitől. Ennek bizonyítékát abban látják, hogy a német kormány csak az angol kormánynyal óhajt közvetlen eszmecsere.

Laval külügyminiszter az Oeuvre jelentése szerint a német jegyzék minden kitételét alapos ellenzéssel fogadta s megállapította, hogy nem szolgáltatja kétség-telen bizonyítékát annak, hogy Németország részt akarna venni a nemzetközi együttműködésben.

NÉMET SAJTÓFELVILÁGOSÍTÁS

Azt a feltűnő körülményt, hogy a német válaszirattal egy szóval sem tér ki a keleti és középeurópai egyezmény ügyére, a berlini sajtó azzal magyarázza, hogy Németország még nem kapta meg ezekre vonatkozólag az általa kért felvilágosításokat. Ami a fegyverkezés kérdését illeti, ebben sok a nagy nehézség. A hatalmaknak azzal kell tekintetbe venniük a fegyverkezési örület megszüntetése érdekében tett német erőfeszítéseket, hogy minden megszorítás és előfeltétel nélkül elismerik Németország teljes egyenjogúságát.

Legújabb jelentések szerint a londoni egyezmény ügyében jelentős fordulat állott be. A Daily Herald úgy tudja, hogy Franciaország most már nem tartja fenn a légi egyezmény megkötésére tett ígértét. Oka ennek Csehország és a Szovjet titlakozó fellépése. Csehország és a Szovjet figyelemzették Lavalt decemberi ígretére, amely szerint nem köt semmiféle olyan külön egyezményt, amely a keleti egyezmény hátrányára volna. A Szovjet és Csehország megítélése szerint a légi egyezmény teljesen lehetetlenné teszi a keleti egyezmény ügyét, Franciaországnak tehát nem szabad belemennie. Ilyenformán Franciaország visszavonul s ezzel a legteljesebb diplomáciai zűrzavart idézi elő.

A párisi sajtó is penget már ilyen hangokat. A lapok azt hangsúlyozzák, hogy Németország válaszirattal meg akarta bontani a nyugati hatalmakat, ez azonban nem fog sikerülni, mert Franciaország részen áll. Annyit Párisban mindenesetre remélnék, hogy Anglia nem kezd külön tárgyalásokat addig Németországgal, amíg a francia államférfiakkal újra nem tárgyal. Tehát: előbb még egy angol-francia tanácskozás s csak azután az angol-német.

Párisban egyébként szombaton délután az a hír terjedt el, hogy az angol kormány egyik miniszterét még vinap-holnapután Berlinbe küldi. Ez a francia idegességet még csak fokozza. Jellemző, hogy a félhivatalos Times is szükségesnek tartja Simon berlini látogatását.

Skodák 26 százalékos hajlandók engedni

Bukarest, február 17.

Fiala, a Skoda-művek helyettes vezérigazgatója, szombaton délelőtt ismét Bukarestbe érkezett egy pénzügyi szakértő társaságában. A két Skoda-megbízott délután felkereste Irimescu Radu légügyi államtitkárát, akit a kormány a tárgyalások folytatásával megbízott, s előterjesztette a cég új ajánlatát, amely szerint a régi szerződésben megállapított áraknál 26 százalékkal olcsóbban hajlandók szállítani a rendelt hadianyagot.

Kolozsvári hírek. Tudósítónk jelenti: Szombatra virradó éjszaka betörők jártak a Zápolya-utcai Lady textilgyárban, ahonnan 9 ezer lej készpénzt zsákmányoltak. — A rendőrség letartóztatta Baróti Róza cselédleányt, aki Tübel György Monostori-ut 40. szám alatti lakosnál szolgált és onnan háromezer lej értékű gyűrűt lopott el.

Benes szenzációs nyilatkozata a dunai államok összeműködéséről

A kisantant lecsatlakozik a római egyezményhez

Budapest, február 17.

A budapesti Az Est külön tudósítója pénteken felkereste Benest, aki a magyar újságíróknak hosszasan és szívesen nyilatkozott. Az első kérdés a római és londoni egyezményekre vonatkozott, olyan értelemben, hogy vajjon ezek az egyezmények elősegítik az együttműködést a dunai államok között is, vagy nem.

— Én sohasem üzem kizárólagos cseh politikát, — mondotta Benes. A kisantant állam-szövetség nemcsak politikai tömörülés, hanem szorosan együttműködő államcsoport is. Ez is azt mutatja, hogy Róma és London után én a dunai államok együttműködését nemcsak lehetségesnek tartom, hanem szükségesnek is. Tizenöt éve prédikálom én is ezt s azért örülök most különösen Rómának és Londonnak.

A kisantant szövetség már véglegesen elhatározta, hogy csatlakozik a római egyezményhez s ezt be is jelentette Lavalnak.

A továbbiak során azt fejtette Benes, hogy fontos volna a dunai államok szempontjából az egymás tökéletesebb és tárgyilagosabb megismerése. Az a tény, hogy ezek közül az államok közül egyesek ellenfelek voltak, nem jelenti föltétlenül azt, hogy ellenségeknek is kell lenniük.

Természetesen szükséges volna az is, hogy a politikai természetű ellenségeket és ellenérzéseket kiküszöböljék, mert enélkül lehet ugyan kereskedelmi és gazdasági szerződés közöttük, de ez mélyreható és tartós soha nem lesz.

Amennyiben minden oldalról őszintén akarnák a békét és együttműködést, úgy meg lehet találni ennek az előfeltételeit.

A háborús veszedelmre vonatkozólag kijelentette Benes, hogy a békére való vágy és a béke érdekében csoportosult erők föltétlenül erősebbek, mint a háborús akarat. A kisebbségi kérdésre vonatkozólag pedig:

— Magam is szeretném végre tudni, hogy tulajdonképpen mit is akarnak tőlünk a kisebbségi kérdésben. Meggyőződésem, hogy ha egyszer összeülünk s őszintén és tárgyilagosan megvitatnók ezt a kérdést, ezen a ponton is létrejöhetne a megegyezés.

Ausztriában ismét akcióba kezdtek a szélsőséges pártok

Bécs, február 17.

Floridsdorfban újabb kommunista gyűlést leplezték le a hatóságok. A rendőrség tetten érte a gyűlésezőket és 45 embert letartóztatott.

A 10. kerületben zavargások voltak. Több házra vörös zászlót tűztek ki. A hetedik kerületben viszont a hitleristák próbálkoztak, de a rendőrség elfojtotta a megmozdulást.

A február 12. megmozdulással kapcsolatban a rendőrség csak most adott ki hivatalos jelentést. Ebből az derül ki, hogy a kommunis-ták nagyobb arányú felkelést készítettek elő. Tervük szerint megrohmozták és elfoglalták volna a kerületi rendőrségeket s így esetleg uraivá válhattak volna a külvárosi részeknek. A tervszétről a rendőrség idejében értesült s a főbb embereket letartóztatta.

Ez a francia vasut

Előbb két tehervonat szaladt össze, aztán a roncsokba engedtek egy gyorsvonalot

Páris, február 17.

Saint Pierre la Moutier közelében súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Hibás váltóállítás miatt két tehervonat egymásba rohant és teljesen összezúzódott. Az állomási személyzet a szerencsétlenség miatt teljesen elvesztette a fejét s megfellebbezett arról, hogy pár perc múlva esedékes a clairmont-párisi gyors keresztülzaladása is.

gyors keresztülzaladása is.

Igy aztán megtörtént a második szerencsétlenség is: a gyorsvonal bele-rohant a két tehervonat roncsaiba.

Szerencsére a gyorsvonal utasai közül súlyosabban senki sem sebesült meg. A tehervonatok kísérő személyzete közül egy meghalt, négyen súlyosan, többen pedig könnyebben sebesültek meg.

Még egy pénzügyminiszteri magyarázat

Bukarest, február 17.

A pénzügyminisztérium újabb közelményt adott ki, amely szerint egyes lapok téves értelmezést adtak azoknak az alapszabálmódosító javaslatoknak, amelyek a Nemzeti Bank vasárnapi közgyűlése elé kerülnek. Így a 96. szakasz új szövegtervezetét tévesen úgy értelmezték, hogy az megengedné, miszerint a kincstárjegyeket a jövőben szabályszerű fedezetnek tekintik. Valójában az új szakasz csak azt mondja ki, hogy ama követelésök csökkentéseket, amelyeket a Nemzeti Bank a konverziós törvény alkalmazása folytán szenvedett, egy, az állam által garantált és évente törlesztendő értékkel pótolják. Az új 96. szakasz nem áll semmi kapcsolatban az arany- és devizafedezettel s nem ad semmi jogot új bankjegykibocsátásra azoknak a kincstárjegyeknek az alapján, amelyek a Nemzeti Bank aktívumába mennek át.

Megint elhalasztották a Jorga-Boila sajtópör tárgyalását

Bukarest, február 17.

Jorga professzor volt miniszterelnök Boila Zakariás dr. elleni sajtópörének folytatódó tárgyalását az ilfovi törvényszék szombaton délután ismét elhalasztotta március 23-ikára. Az elhalasztás oka ezalkalommal az volt, hogy a folperes ügyvédek betegségük miatt nem jelentek meg a tárgyaláson.

A welszi herceg Budapestre is ellátogat

Bécs, február 17.

A Kitzbühelben üdülő walesi herceg hétfőn Bécsbe érkezik, ahol három napig marad. Bécsből aztán Budapestre is ellátogat, de csak egy napig időzik a magyar fővárosban s aztán hazafelé veszi útját.

Lassan kiűrik a Saar-vidéket az idegen csapatoktól

Saarbrücken, február 17.

A saarvidéki népszavazásra kiküldött nemzetközi karhatalmi csapatok fokozatosan hagyják el a Saar-vidéket. Szombaton reggel a holland csapat indult el hazafelé. A távozókat az angol és olasz csapatok tisztelgessel bucsúztatták.

Olasz-magyar szellemi együttműködés

Róma, február 17.

Mussolini olasz miniszterelnök és Homan Bálint magyar kultuszminiszter szombaton délután a Palazzo Veneziában aláírták a két ország szellemi együttműködésére kötött szerződést.

A szerződés aláírása után kisebb diplomáciai ünnepség volt.

Pénz áll a házhoz

Bukarest, február 17.

Szombafon befutott a konstancai kikötőbe a Coervoel nevű angol gőzös, amely 63 láda új 500 lejes bankót hozott Angliából, ahol a Nemzeti Bank rendelkezésre készült. Az ujnnyomásu bankjegyeket kedden, vagy szerdán szállítják a fővárosba, a Nemzeti Bank pincéjébe.

Göring alkancellár lesz

Berlin, február 17.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint Hitler Göringet rövidesen alkancellárrá nevezi ki.

A LEJ KÜLFÖLDÖN

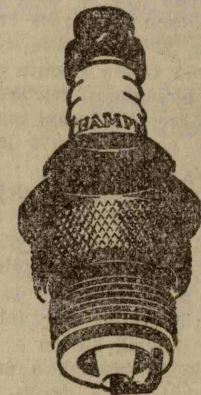
Berlin 2.488—2.492, Bécs 2.57—2.61, Prága 15.25—15.55, Budapest 3.41—3.44, London 485.50.

ÉLES SZINELLENTÉT JELLENZI A TÁVASZI DIVATOT.

Párisból jelentik: A tavaszi divat legjellegzetesebb vonása a rendkívül éles színellenlét, amely főleg az imprimékben figyelhető meg. A tavaszi modellek közt feltűnt Molyneux nyári estélyi ruhája, fehér selyemből imprimált nagy pörös pipacsokkal, fekete selyemruha egyetlen nagy fehér virágcsokorral az övön. Egyébként sötétkék és bíborpörös, rózsaszín és almazöld, sötétkék és türkizkék vannak összeházasítva. Nagy pörös rózsák, tulipánok és begóniák fogják díszíteni az ideai nyári toaletteket.

— NEGYEDSZER NŐSÜLT 83 ÉVES KORÁBAN. Londonból jelentik: Anglia egyik leggazdagabb vasgyárosa, Sir James Hearth 83 éves korában most nősült meg negyedszer. Egy 36 éves leányt vett el, a szép Miss Dorothy Hodgson-t.

A KERESETT GYÚJTÓ-GYERTYA

Champion
Spark Plugs

Vezérképviselő
PERL & LEVY
Bukarest, Calea Victoriei 103.

Dimitriu bankkormányzó hosszasan tanácskozott a Nemzeti Bank főreszvényeseivel

Ujabb cáfoló nyilatkozatot tett közzé a pénzügyminiszter — Müller Frigyes szász lelkész nyílt levelet intézett Vajda Sándorhoz — Pártszakadás készül a nemzeti-parasztpártban?

A kamarában Antonescu pénzügyminiszter válaszolt Madgearu interpellációjára

Bukarest, február 17

Dimitrescu Grigore bankkormányzó a Banca Nationala igazgatósági tagjai jelenlétében kihallgatáson fogadta a jegybank főreszvényeseit és beszámolt előtük a Nemzeti Banknak a konverziós törvény alkalmazása során kifejtett tevékenységéről. Ismertetette a bankszámálási tervezetet, illetve az eddig elért gyakorlati eredményeket és közölte ve-

lük, hogy a jegybank a gazdasági élet fellendítése céljából új hitelpolitikára tér át. A főreszvényesek tudomásul vették a kapott felvilágosításokat és — hírek szerint — hozzájárultak ahhoz, hogy a Banca Nationala a jövőben fokozottabb mértékben teljesítse szabályszerű kötelezettségeit a hitelnújtások terén.

Ezután a bankkormányzó felkereste a pénzügyminisztert, akivel több órán keresztül tárgyalt. A tanácskozás eredményeképpen a pénzügyminiszterium a következő hivatalos kommunikét adta ki:

„Az a hír, amely szerint a román Nemzeti Bank le akarná szállítani a

bankjegyfedezet arányszámát, minden alapot nélkülöz. Sem a kormány, sem a jegybank nem gondolt arra, hogy ilyen értelmű javaslatot tegyen, vagy elfogadjon. A Banca Nationala alapszabályainak módosításáról szóló tervezet, mely február 17-én a rendkívüli közgyűlés elé került s ugyanakkor a lapokban is meg fog jelenni, a leghatározottabb cáfolatát képezi az elterjedt híreknek. A román Nemzeti Bank pénzkibocsátási fedezetének főfeltételeit az 1929 február 7-iki stabilizációs törvény állapítja meg és azoknak megváltoztatása a parlament hatáskörébe tartozik. A kormánynak nem áll szándékában a parlamenttől ilyen módosítást kérni.

Kiszélesítik a Nemzeti Bank működési körét

Megbízható helyről szerzett értesülésünk szerint a tervezett alapszabálmódosítások a jegybank tevékenységi körét jelentékenyen kiszélesítik, abban az értelemben, hogy a jövőben nagyobb gondot fordíthasson a mezőgazdasági

élet támogatására. A Banca Nationala az új alapszabályok értelmében közösséges bankműveletet is végezhet, különösen azokon a vidékeken, ahol nincs más pénzintézet. Egy másik fontos módosítás szerint fedezetnek tekinthetők azok a bónok is, amiket a konverzió folytán a bankot ért veszteségek miatt kárpótlásképpen kapott a bank, továbbá mindazok az aktívumok, amelyek a konverziós törvény 62. szakasza alapján lebonyolított hiteltámogatási pénzműveletekből származnak.

Az alapszabálytervezetnek egy új szakasza a bankkormányzó elmozdíthatatlanságát biztosítja arra az időre, a melyre megbízása szól. Kivételt képez az az eset, amikor a bankkormányzó kimutathatóan és bizonyíthatóan az állam és a jegybank érdekei ellen irányuló tevékenységet fejt ki. Ebben az esetben is ki kell kérni a Nemzetgazdasági Főtanács véleményét, mely a következő tagokból áll: a Semmitőszék elnöke, a törvényelőkészítő tanács elnöke és a Semmitőszék egyik tanácselnöke, akit a pénzügyminiszter jelöl ki.

teni a Nemzeti Bank által kibocsátott papírpénz fedezetének a leszállítására vonatkozólag. Ez a probléma viszont tulajdonképpen ahhoz, hogy a Nemzeti Bank közgyűlése egymagában elintézhessen. Hangoztatta a pénzügyminiszter, hogy ez a kérdés nem szerepel a jegybank vasárnapra összehívott közgyűlésének a napirendjén. Ha viszont ez a kérdés valaha komolyan szóba kerül, a kormány előzetesen mindenestre kikéri a politikai élet minden vezető-személyiségének a véleményét s csak azután lát hozzá a keresztvitelhez.

Viszontválaszában Madgearu rámutatott arra, hogy a fedezetleszállításról szóló sajtóhadjárat készített a kérdés feltételére. A kormánynak mindjárt az első nap elejét kellett volna vennie ennek a sajtókampanynak s ezáltal megelőzte volna azt a spekulációt is, amely a fővárosi börzén keletkezett. Hivatkozott továbbá Madgearu arra, hogy az általa nyert értesülések szerint a Nemzeti Bank kormányzója kijelentette a jegybank több részvényesének, miszerint javasolni szándékszik a kormánynak a pénzfedezet leszállítását.

A parlamentnek kötelessége elsősorban megállapítani, hogy az adott pénzügyi viszonyok között van-e elég gazdasági eszköz egy ilyen művelet végrehajtására.

Az lehetetlen, hogy bizonyos kincstári bónok alapján a Nemzeti Bank rendelkezhesse ezekkel az eszközökkel.

Antonescu pénzügyminiszter: Nem volt eddig tudomása arról, hogy a Nemzeti Bank kormányzója bárkivel is megbeszélést folytatott az ércfedezet tekintetében. Mindenesetre felhívom a képviselőház figyelmét arra, hogy a kormány által célzott esetleges gazdasági normalizálási törekvést ne magyarázzák félre infációs műveletnek. Nem szabad riadalmat támasztanunk a közvéleményben.

A valóság az, hogy a Nemzeti Bank bizonyos értékcsökkenéseket szenvedett a konverziós törvény folytán, amelyek kincstári jegyekkel nyerne fedezetet.

A pénzügyminiszter e felvilágosítása után áttért a napirendre, amelyen a szövetségi törvénymódosításhoz Radu Lascu georgista szólt hozzá.

A SZENÁTUSBAN

Sandulescu Alexandru, a román újságírószervezet elnöke, szólt hozzá az új büntetőtörvénykönyv javaslatához, különösen a sajtójogi felelősség kérdésében. Helyeselte, hogy a heves kirohanások, személyi támadások és a magánélet felkavarása szigorúbb büntetésben részesüljön, mint eddig. A sajtószabadság teljes biztosításával egyidejűleg tényleges felelősségnek kell lennie.

Német nyílt levél Vajdához

A Siebenbürgisch Deutsches Tageblattban Müller Frigyes lelkész, a szász egyházi és társadalmi élet egyik kitünősége nyílt levelet intézett Vajda Sándorhoz. Müller emlékezteti Vajdát a régi időkre, a mikor olyan bátran harcolt nemzetének érvényesüléséért s megkérdi: hogyan fordulhatott szembe azokkal az elvekkel, a melyek politikai küzdelmeinek alapját és erkölcsi foglalatát képezték. A „numerus valahicus”, amit Vajda megpendített, olyan kisebbségellenes üldözési ténnyel egyenlő, melyet össze sem lehet hasonlítani azzal a bánásmóddal, amely ellen Vajda a magyar világban szenvedélyesen harcolt.

Müller szerint a bajok okát legelsősorban az iskolapolitikában kell keresni. A középiskolai tanulók száma a háború után hallatlanul felduzzadt, melynek természetes következménye az volt, hogy az egyetemek is valósággal ontották a diplomás fiatalokat. Ugyanakkor elárultak az ipari és kereskedelmi szakiskolák, melyek egyébként úgy vannak megszervezve, hogy mindent, csak éppen szakmai kiképzést nem nyújtanak. Ha tehát alkalmaznánk a „numerus valahicus”, s a szakmai vállalatok élére ezeket az iskoláknak a növendékeit állítanák, az eredmény egyenesen katasztrófális lenne. A vállalatok tönkremenének s az intellektuális nyomor még nagyobb méreteket öltene.

Másrésről a gazdasági élet minden területén végrehajtott etnikai arányosítás azt eredményezné, hogy a kisebbségi fiatalok, elhelyezkedési lehetőségek hiányában, vagy kivándorolni lesz kénytelenek, vagy pedig az utcára kerül, hogy ott haljon éhen. Azok pedig, akiket helyükbe ültetnek, politikát vinnének be a vállalatok életébe, egyszerűen: tönkretennék azokat. A jó „fejős tehén” egymásután pusztulnának el, ugyanakkor megcsappannának az innen származó állami jövedelmek is. „Az a szegénység és nyomor — mondja Müller —, amit a mi nyakunk-

ba zúdítottak, önök ellen fordul határozott mértékben. Ez a megoldás nemcsak hogy nem erősítene meg a román középosztályt, de egyenesen tönkretenné azt, az iparral és a kereskedelemmel együtt.”

Levele végén Müller kéri Vajdát, hogy a multban szerzett érdemeit ne áldozza fel a kétséges és mulékony népszerűségért.

ULTIMATUM SKODAÉKNAK

Tatarescu miniszterelnök ma délelőtt magához kérte a Skoda-művek bukaresti képviselőjét és közölte vele, hogy az

Pártszakadás előtt a nemzeti-parasztpárt

A nemzeti-parasztpárt állandó-bizottsága ma hosszasan foglalkozott a szilágymegyei tagozat legutolsó határozatával, amelyben többek között a vezetőség azt is leszögezi, hogy „fenntartás nélkül követi Maniut és helyesli politikai magatartását”. A tagozat elnöke Deleu Viktor képviselő az ülésen kijelentette, hogy ezt a határozatot távollétében hozták s így érte felelősséget nem vállalhat. Hosszas vita után az állandó-bizottság úgy határozott, hogy megintésben részesíti a „hatáskörét túllépő” tagozatot s a jövőre nézve figyelemzeti az egyes pártszervezeteket, hogy csak olyan ügyekről tárgyalhatnak, amelyek a hivatalos program és taktika vonalán nem terjednek túl.

Az Adeverul úgy tudja, hogy Vajda Sándor semmilyen körülmények között nem hajlandó lemondani arról a tervéről, hogy a „numerus valahicus” bevezetésére vonatkozó javaslatát a párt országos kongresszusa elé terjessze. Tekintettel azonban arra, hogy a párt nagy többsége ellene van ennek a demokratikus követelményekkel össze nem egyeztethető tervnek, a volt miniszterelnök újabb lezáróbeszédre szólította fel a nemzeti-parasztpártból. Nincs kizárva azonban — írja a lap —, hogy még a nagygyűlés összehívása előtt Vajda, vagy barátai olyan lépést tessenek, amely pártszakadáshoz fog vezetni.

KÉTMILLIÁRDOS KÖLTSÉGVETÉSI CSÜKKENTÉS

A kormány felhivatalosa mint befejezett tényről ír az új állami költségvetés 2 milliárdos csökkentéséről. Ezzel kapcsolatban a nemzeti-parasztpárt hivatalosa, a Dreptatea megjegyzi, hogy a minisztériumi költségvetések 10 százalékos

előző megállapodás értelmében csak szombat estig hajlandó várni a cég vezérigazgatójának válaszára. Abban az esetben, ha nem kap választ, megszakít minden tárgyalást a vállalattal s más gyárakkal keres kapcsolatot.

Egyes lapok szerint Skodaék válasza kedvező lesz, más sajtóorgánuk a tárgyalások várható megszakításáról írnak. A helyzet mindenesetre 24 órán belül tisztázódni fog s elutasító válasz esetén már a jövő hét folyamán megkezdődhetnek a tárgyalások azokkal a belföldi és külföldi gyárakkal, melyek a rendelés szempontjából figyelembe jöhetnek.

csökkentését csak papíron lehet végrehajtani. A lap szerint a szükségtelen és óriási összegekre rugó kiadások körül van a hiba. Példaképpen felhozza, hogy az elmúlt évben az interparlamentáris kongresszusokra 570 millió lej telt költségek. Az alminiszterek számát sem szállították le. Ezek után — kérdi a Dreptatea — mire való ez a nagy takarékosági hiúhó?

A PÉNZÜGYMINISZTER VÁLASZA

A képviselőház szombat délutáni ülésén Antonescu Viktor pénzügyminiszter válaszolt a tegnapi ülésen Madgearu által felvetett kérdésre. Utalt a kormány tegnap este kiadott hivatalos közleményre, amely szerint a kormánynak nincs szándékában törvényjavaslatot előterjesz-

Ismét egy „etnikai” előadás

„Az erdélyi román ipar kilátásai” — a kisebbségek kilátásai...

Kolozsvár, február 17.

A kolozsvári kereskedelmi akadémia által rendezett előadássorozat keretében legutoljára Nicolau Sebastian dr. akadémiai tanár tartott előadást, melynek ezt a címet adta: „Az erdélyi román ipar kilátásai”.

Nicolau rámutatott arra, hogy Erdély jelentősége elsősorban ipari téren mutatkozik. Az aranybányászat szempontjából Erdélyt Európa leggazdagabb területének lehet tekinteni. 1933-ban 4400 kilógram aranyat termeltek az erdélyi bányák, 500 millió lej értékben.

Ezután a tudományos bevezetés után Nicolau rátért az erdélyi városok elrománosításá-

nak a kérdésére. Ugy vélekedik, mindenekelőtt az ipart kell nacionalizálni. Szerinte az iparvállalatok személyzetének 65 százaléka idegen. A kisebbségeket ki kell akolbólítani gazdasági fellegváraikból, amiket a nemzeti ellenállás erődtítményének lehet tekinteni.

Meg kell érteni velük, hogy magatartásuk igazgatólag hat a többségi tömegekre.

Az állam ezeket az iparvállalatokat csak az ott alkalmazott román elem arányszámának megfelelően támogassa. Ugyanakkor nyuljon a hóna alá a román vállalatoknak és a szakoktatást tegye hozzáférhetővé az ipari pályára készülő szegénysorsú ifjak számára is.

MEGVÉTELRE KERESÜNK

használt, de üzemképes, hetvenba s nyomtávu 50 - 60 Hp 3 vagy 4 csatolós **MOZDONYT** és 8 pár 10 tonna hordképességű **tűzifaszállító platót**.

Ajánlatok

București, Casuta Postala 93.

A piszok, a szenny,
a bűz és a fejtelenség
birodalma:

A nagyvárad Rimanóczy-gőzfürdő

Nagyvárad, február 17.

Nem érdektelen, ha megírjuk, hogy Nagyvárad mondhatni egyetlen gőzfürdőjében, a kilencvenezer lakosú város gőzfürdőjében, hogy folyik le a fürdés, ha a naiv áldozat belép a gőzfürdő kapuján.

Szükségesnek tartjuk megírni ezt a cikket, már csak azért is, mert a gőzfürdő új kezébe került néhány napja: Bica Lucia és Fildán Irén kapták meg a gőzfürdő bérletét. Lássák meg az új tulajdonosok, hogy mi folyik a Rimanóczy-gőzfürdőben és szüntessék meg ezeket az állapotokat, mert ma holnap már nem mer belépni rendes ember a Rimanóczy-gőzfürdőbe.

A PISZOK ÉS SZEMÉT BIRODALMÁBAN

A szőnyegek végig rothadtak és az áldozat még nem is fejezhette be elfűtött sopánkodását, amikor az ablakon becsurgó hó a nyakába csöpög. Ezzel kezdődik a fürdés. Ezzel, hogy az ablak nem zár, hogy a szőnyeg a rothadtól bűzös és hogy a hó a vendég nyakába csorog.

Ezután belépünk a kabinba. A kabinok piszkosak, a padló mindenütt elkorhad, valami ősi leletnek tűnik az egész, régi harcok csatáival, valami évszázados emlékeknek, amit itt hagytak s őrzik régi patináját.

Mindezt az ember lenyeli abban a reményben, hogy most végre fürdeni fog. Ez is azonban csak meddő ábrándozás. Megfürdeni ugyan megfürdik, de hogyan, micsoda undorok s kalandok után!

BAZIN, GŐZKAMRA, ZUHANYOK

A bazin környéke síkos a piszoktól és szennytől, a bazin ellenben Európa legszeszélyesebb vízmedencéje. A fűtő hangulatára bízva teljesen, vagy forró és megközelíthetetlen, vagy hideg és ezért az első mártogatások után mindenki messze rohan.

Ezután a gőzkamra következik. A gőzkamra kitűnően működik és elsőrangban is néz ki belülről, egyetlen akadály, hogy nem lehet megközelíteni, mivel a lépcső annyira síkos és korhad, a piszoktól, az elhanyagoltságtól, hogy már többen lezuhantak a merész vállalkozók közül s lentről, a lépcső alsó fokán állva, valóságos vállalkozó hősként hurrázzák a merészt, aki legyőzve minden akadályt, a gőzkamrából integet, mint egy meghódított sarkvidékről.

A zuhanyok, ez külön novella, esetleg bővebb fantáziájú látogatóknak regény is. Ugyanis, ahol a zuhanyok vannak, ott a vakolat lemállott, a villanyvezeték dróta mint misztikus délszaki növény kicsing a falból, csafatokban, szigeteletlenül. Egyik fürdőzőt pár nappal ezelőtt úgy megrázta a villany, hogy segítségért kiáltott. A pihenőben alvók riadtan ébredtek és szaladtak be a zuhanyokhoz. De ezután mindenki megnyugodott és a szerencsétlent majd megverték. — Vigyázzon, ha für-

dik, mit gondol, az egy olyan egyszerű dolog? — riadtak rája és mindenki visszavonult a helyére.

És a zuhanyok környéke, ezzel szemben a zuhanyok rosszul működnek. Például az egyik zuhanyban átfolyása van a másik zuhanyhoz, ami annyit jelent, hogy az alatta álló hűtő nyitja ki a zuhany csapját, semmiféle fajtájú vizet nem kap, ellenben pár pillanat múlva forró víz ömlik a fejére. Ugyanis a mellette álló csapnál valaki kísérletezett a vízzel. Az ő csapján ugyan nem folyt ki a víz, ellenben a másiknak összeesett a feje.

A zuhany borzalmas emlékeit felejtve, a vendég körülsétálja a bazint s ekkor azt látja, hogy a bazin tetején vastag mocsok és béka nyál uszik. A bazinba ugyan nem folyik állandóan a víz és így nem is tisztulhat le soha.

A SZEMÉLYZET ÉS KÖRNYEKE

A személyzet — mivel gazda nincs, legalább-

is csak a hónapvégi nyereség felvételénél mutatkozik — teljesen elvadult és szemtelen. Ha egy pillanatra például valaki leteszi a szappanját, azt a következő másodpercben már ellopják.

Nem érdektelen végigfutni azon sem, hogy mi várja a vendéget a pihenőben, miután ilyen kedélyesen megfürdött.

A pihenő éppen olyan szeszélyesen van fűtve, mint a bazin. Vagy dideregnek a pokrócok alatt, vagy nem lehet a hőségtől megmaradni. Vannak protekciós vendégek, akik négy-öt pokrócot is kapnak. A kevésbé ismert polgár viszont hiába szalad fűző-fához, senki sem törődik vele.

Valóságos anarchikus életben töltik itt szeszélyes és vendégfenyegető napjaikat a rosszul fizetett szolgák és masszörök. A pihenőben zaj van, civakodás és vaskos káromkodás. A szolgák klubéletet folytatnak és jaj annak,

aki elmenőben nem ad megfelelő borrávalót.

Érdekes része még ennek a dzsungeli gőzfürdőnek a borbélyüzem, amely nem marad el egyetlen lépéssel sem a gőzfürdő egyéb termei és kamrái mögött.

A borbélyüzem fenn van az emeleten. Pár nappal ezelőtt a gőzfürdő teteje átázott, a padlás megtelt vízzel s a plafon mennydörgésszerű robajjal beomlott. Miután gazda csak papíron van és sehova sem lehet panasszal fordulni, a két borbélysegéd állott neki, hogy a plafont megjavítsa. A plafont toletömték fűrdőlepedőkkel és azután valami deszkával beszőgezték az egészet. A tető ezután is átázott, azonban zuhany helyett csak kis csurgó cseppeket kaptak a borotválkozó vendégek s amit a segéd nagyon helyesen meg is jegyezte: — Ez már egyáltalán nem veszélyes...

Nagyvárad fürdőlátogató közönsége, amely dacára mindezen állapotoknak, igen tekintélyes, kíváncsian várja az új gazdától, hogy rendet csinálnak az elvadult gőzfürdőben.

Szeretnék, ha már megszűnne a tréfa, amely minden fürdés után odakonkludál: — No, most pedig sietve haza — megfürdeni...

g. l.

Letartóztattak egy kolozsvári zsaroló szerkesztőt

A Coasa című hecclap szerkesztője vizsgálati fogságban

Kolozsár, február 17.

Feltűnést keltő letartóztatás történt szombat délelőtt Barbateiu vizsgálóbíró hivatali szobájában.

Gonza Gligorét a Porunca Vremii (Idők Parancsa) c. bukaresti lap kolozsvári tudósítóját a nemrég megszünt Coasa (Kazsa) című hecclap szerkesztőjét szombaton reggel a vizsgálóbíró magához hivatta és

Szász Miklós tekintélyes kolozsvári iparos megzsarolására vonatkozólag adott fel kényes keresztkérdéseket.

A levitézlett hecclapszerkesztő zavart oázisa felbeismerés volt. Kihallgatása után azonnal letartóztatták. Gonza nyomában fellebbezett a törvényszék vádta- csához, amely még a délelőtti folyamán letárgyalta a fogvatartás kérdését. Coljescu ügyész vádismertetése után helyben hagyták a 30 napos vizsgálati fogságot.

Kiáltványban esküszik Hauptmann, hogy teljesen ártatlan

Lindbergh vallomása döntötte el a gyermekrabló sorsát

Flemington, február 17.

A Lindbergh-gyerek halálaitelt gyilkosa, Hauptmann Brúnó, egyik védője után felhívást intézett New Jersey állam lakosságához, kérve, hogy adakozzanak a fellebbezési eljárás lefolytatására. Hauptmann szövege ezekkel a szavakkal kezdődik: „Isten nevére esküszöm, hogy ár-

atlan vagyok Lindbergh ezredes gyermekének elrablásában és megölésében.”

Hauptmann szombat délelőtti szállították át a trentoni fegyházból a siralomházba nagy katonai készültség őrzete alatt. Felesége a siralomház közelében bérelt szobát.

Rendkívül érdekes az egyik esküdtnek

nyilatkozata, melyet egy újságírónak adott. Az esküdt szerint Hauptmannt elsősorban amiatt ítélték halálra az esküdték, mert a Lindbergh-házaspár vallomásának befolyása alatt állottak. Meggyőződésük ugyanis, hogy olyan jellemes ember, mint Lindbergh, nem állapította volna meg Hauptmann személyazonosságát, ha nem lett volna egészen bizonyos benne. Hauptmann édesanyja különben arra hivatkozva, hogy férjét és két fiát vesztette el a háborúban, most New-Yersey államtól kérte táviratilag az ítélet enyhítését.

AZ ERDÉLYI GONDÜZŐ

legújabb száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg! Beszámol az erdélyi műkedvelők, dalosok, tekézők elmúlt heti munkájáról, érdekes és élvezetes cikkekben ad tanácsokat, közül hasznos és nélkülözhetetlen tudnivalókat.

Műkedvelők, dalosok, tekézők!

Olvassátok és támogassátok ezt a maga nemében egyedül álló folyóiratot, amely lényegpotló jelentőségű az erdélyi magyar közéletben.

Műkedvelők, dalosok és tekézők!

A ti lapotok az Erdélyi Gondüző, amelyet nem nélkülözhetek.

Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56—58. Előfizetési ára egy évre 220, fél-évre 120. negyedévre 65 lej.

Tomcsa Sándor:

Önagysága és álmai

Szin: polgári otthon, idő: vacsora után, személyek: Férj és Feleség.

Férj (a feketéjét kavargatja.)

Feleség (valami színházi újságot lapoz): Kifütnő dolguk van ezeknek a színészeknek.

Férj (aggódva, mert tudja mi következik): Hogy mondod szíved?

Feleség: Mondom, hogy jó dolguk van ezeknek a színészeknek.

Férj: Mondanánk talán így, szíved: tühre-tó. Tekintettel, hogy hó van bőven.

Feleség: Mi itt az összefüggés?

Férj: Egyszerű. Ha hó van, azt el kell lapátolni.

Feleség: Csak nem gondolod, hogy Bajor meg Gombaszögi oda áll neked havat lapátolni?

Férj: Hát ők talán nem, de a többi száz még száz színész.

Feleség: Ki beszél itt százakról? En arról a néhányról beszélnek, akiknek sikerült. Az igazán tehetségesekről.

Férj (fanyarul): Hiszen vannak olyanok is.

Feleség (álmodozva): És még lehetnének

többen is...

Férj (más hangon): Vihornyákék azt mondták, hogy átjönnek este.

Feleség: Miért terelsz, fiam? Ha én neked a színészetéről beszélek, miért terelsz?

Férj: Én nem terelek, Matild. Te azt állítod, hogy a színészeknek kifütnő dolguk van, én ezt készségesen elhittem, aztán figyelmeztetlek, hogy Vihornyákék át fognak jönni.

Erre nekem azzal jössz, hogy miért terelek.

Feleség: Ott tere-tél Benő, mikor azt mondtam, hogy „lehetnének többen is.”

Férj: Rendben van, fiam: lehetnének többen is.

Feleség: De kivel többen, Benő?!

Férj: Hogy hogy kivel többen?

Feleség: Kivel lehetnének többen? Ki az a személy, aki kimaradt? Ki az az áldozat?

Aki lemondott a hírről, dicsőségről, a forró tapsokánról, a világot jelentő izéről. Ki az, Benő?!

Férj (gondolkozva): Bocssás meg, szíved, e pillanatban igazán nem jut eszembe...

Feleség (szemrehányóan): Nem jut eszedbe, Benő?!

Benő?!

Férj: Nézd szíved, nem csodálkozok, hiszen annyi gondom van.

Feleség (sirva): Benő, hát nem jut eszedbe? Nem gondolod?!

Férj: Édes szíved, ha beleavadulok, akkor sem tudok rájönni, na! Holnap két váltólejtáratom van és én tartask számon mellőzött színészhelyetteseket. Példátlan!!

Feleség (zokogva kitör): Hát én!!

Férj: Na nézd: erre igazán nem gondoltam! Szóval te?!

Feleség: Persze. De engem már a fene is meglehet.

Férj: Nézd, Matild, ilyen hangot ne használj, fiam, elvégtül nem vagy a színpadon. Hogy színészkedni tudsz, azt veszem észre, de ezzel csak előttem van sikered. Kérdés, hogy

ha a nézőtér nem csupa férjből állana, nem fűtűnének-e rád, akarom mondani: ki.

Feleség: Mást sem tudsz, csak gunyolódni. És én ezért az emberért áldoztam fel karrieremet!

Férj: Nem értelek, Matild, nem értelek. Megáll az eszem! Már a völgyben sem nyílnak a kerti virágok, a darvak távozásának ideje is lejárt és én lassan készülődöm, hogy a felfára akasztott özevgyi fát a siri világban megreklamáljam és akkor te, Matild azt mondd, hogy értem feláldoztad a karrieredet. Oh, miért ily későn...?

Feleség (álmodozva): Most itt lenne a képem a címlapon és egy metropolis heverne a lábaim előtt... A költők verset írnának székszeplőmről...

Férj (nem tulságosan hangosan): Kekszepl lett már azóta...

Feleség: ... és kifognák repülőgépből a propellert...

Férj (aggódva): Fiacskám, talán fektüdnél le.

Feleség: Ne zavarj!... Színigazgatók verekednének értem, nevemet bögnék a hangszórók és majdan a nemzet nagy halottja lennék...

Férj: Hidd meg, Matild, ebben az esetben oly mindegy...

Feleség: Hallgass, nem tűröm, hogy emlékemet sértegesd!

Férj: Megáll az eszem, megáll az eszem! Csak azt tudnám, hogy ennek a rögeszmének hol és milyen formában fogok bedőlni!...

Hát mond, fiacskám, mielőtt még a te egyszerű és alázatos halottad lennék, hogy egyáltalán, mit akarsz? Miért gyilkolsz itt engem, ezzel a tehetségeddel, ezzel a karriereddel, ezzel a marhasággal?!

Feleség (zokogva): Azt mondja, marhaság! Az én hites uram, akinek én odaadtam min-

dent, azt mondja nekem: marhaság!

Férj: Nézd, Matild, hogy te nekem miket adtál ide, azt ne részletezzük. Ami pedig a marhaságot illeti, azt először is nem neked mondtam, másodszor: kérlek bocssás meg.

Feleség (nagyon zokog): Én feláldozok érte mindent: hírt, dicsőséget, pénzt, a színpad egész világát, akkor engem gyaláz. Jaj a szívem! (Végigcsik a diványon.)

Férj (kétségbeesve): Orvost! Mari!! Orvost!!!

Feleség (elhálván): Már nem kell, Benő... (Kezei elhidegülnek)

Férj: Édes szíved, én ezt igazán nem akartam!

Feleség (alig hallhatóan): Tudom, Benő... (Szeme felakad.)

Férj: Matild, Matild, ne hagyd itt!!

Feleség (haldokolva): Így kellett történnie... (A halálverejték csurog róla.)

Férj (üvölt): Matild, Matild, hitetlen, bűnös gazember vagyok.

Feleség (alig piheg): Benő... (Hullafoltok ütnek ki rajta.)

Férj: Mi az életem?

Feleség: Im, hald utolsó kívánságomat. (Oszlásnak indul.)

Férj: Figyelek drágám.

Feleség: Megígéred, hogy mivel kétségbe vontad színészi tehetségemet, holnap hullámat egy színházi belépővel takarod le?

Férj (összetörve): Igérem.

Feleség: Azzal, ami a „High life” divat-műintézet kirakatában van?

Férj: Azzal.

Feleség: Becsületszavadra?

Férj (kis gyanuval) Becsületszavamra.

Feleség (makk egészségesen felpattan): Akkor minden rendben van, Benő.

Férj (savanyuan): Mindenesetre, gratulálok.

Nem lehet megtiltani, hogy az osztrák nép visszakivánja
a Habsburgokat

A Heimatschutz gráci nagygyűlésén Berger-Waldenegg külügyminiszter hatalmas tömeg előtt feltűnő keltő beszédet tartott, amelyben különösen a Habsburg-kérdéssel foglalkozott. Hangzottatta, hogy a Heimatschutz tagjai számára Ausztria örökös fogalom. Ausztria a legeszményibb császársága volt Európának s ma is arra érvényestilni akar, ha nem gondol is arra, hogy fegyverrel a kezében küzdjön céljai

Ami a Habsburg-kérdést illeti, nem lehet megtiltani, hogy a nép széles rétegeiben ne jusson kifejezésre az az óhaj, hogy ismét Habsburgot üdvözölhessen Ausztria trónján, a legitimista köröknek azonban kötelességük vigyázni arra, hogy akciójukkal kárt ne okozzanak Ausztriának.

Az aradi rendőrség értesítette az igazságügy- és a külügyminisztériumokat, hogy a kikérési eljárást azonnal indítsák meg

Az aradi rendőrség táviratot kapott a mo-
náci ügyészségtől. A táviratban az után ér-
deklődnek, hogy tud-e az aradi rendőrség va-
lamit Valean Aurel nevű urról, aki ott kártya-
botrányokba keveredett s kihallgatása során
azt mondotta, hogy ő az aradmegyei prefek-
tura titkára.

Az aradi rendőrségnek nem volt nehéz dolga kideríteni Valeanu Aurel kiletét és előle-tét. Az illető ur 1933-ban valóban Aradon élt, sőt tisztviselő is volt a prefektúrán mindaddig, amíg közel félmillió lejt sikkasztott s aztán a sikkasztott összeg segítségével Nemes Mária szénésznő társaságában külföldre szökött. A romániai rendőrség körözőlevelet adott ki el-lese s ezt a körözőlevelet elküldötte az összes nagyobb európai városok rendőrségeihez. A múlt évben Valeanu horogra is került Bécs-

az itthoni hatóságok azonban olyan későre
mozdultak meg, hogy mire a kikerési eljárás
megindult, a bécsi rendőrség már szabadon
is engedte a sikkasztót.

Azóta az aradi rendőrség nem hallott semmit a volt prefekturai titkárról, egészen mostanáig, amikor örömmel vette tudomásul, hogy Monacóban, híhetőleg éppen Monte Carlóban ismét a rendőrség kezei közé jutott. Most aztán siet is, nehogy újra elszalassza az elfogott jómadarat. Táviratilag közölte a monacói államügyességgel, hogy a botrányhős nemzetközileg körözött szikkasztó, kéri tehát a fogvatartását, ugyanakkor értesítette az igazságügyminisztériumot és a külügyminisztériumot is, hogy a kikerési eljárást azonnal indítsák meg.

**Állítólag újabb tisztogatási akcióról van szó
s ennek során lefognák a tájvédelem hivatalos
szakiekintélyét is**

Ismét tömeges és titokzatos letartóztatások-
ról érkeztek Berlinből jelentések az osztrák
fővárosba.

A Neues Wiener Journal értesülése szerint az utóbbi napokban számos letartóztatás volt Berlinben, még a magas kormánytisztviselők köréből is. Különösen nagy szenzációt kelt Gercke Achim dr. tanárnak a letartóztatása, aki a birodalmi belügyminisztérium fajvédelmi és származéskutató osztályának volt a vezetője s aki nemzetiszocialista körökben nagy tekintélynek és bizalomnak örvendett. Letartóztatták kivüle von Zeppelin, a közlekedésszállítási minisztérium egyik vezérigazgatóját, Mumm bárót, a külügyminisztérium elnöki osz-

A legkülönbözőbb híresztelések terjengenek Nicolai belügyminisztériumi vezérigazgató rejtélyes eltűnéséről is. Nicolai már tíz napja nem volt a hivatalában s felettesei megtagadnak minden felvilágosítást hollétéről, úgyhogy nem lehet tudni, mi történt vele.

A leartóztatások okáról mindeddig nem sikerült felvilágosítást szerezni. Általában azt hiszik, hogy újabb „tisztogatási akcióról” van szó s ezért tartóztatják le a megbízhatatlannak mutatkozott elemeket. Eddig csak az elsőkelőbb személyek neve vált ismeretessé a leartóztatottak állítólag tömeges soraiból.

A vámvezérgazgatóság értesítette az összes vámhatóságokat, hogy a november 1. előtt bármely időpontig kibocsátott behozatali engedélyek február 15-én érvényüket veszítették. Azok az importengedélyek, amelyeket november 15. után bocsátottak ki, még 3 hónapig érvényben maradnak. A gépek és gépalkatrészekre vonatkozó engedélyek a kiállítás napjától számított 6 hónapon belül felhasználhatók.

Bukarest, febrúar 17.

A pénzügyminisztérium rendeletet küldött valamennyi pénzügyigazgatásához, amelyben közli, hogy az adóvallomások benyújtásának határidejét, amely február 15-én járt le, február 28-ig meghosszabbította.

Az Aradhoz közelfekvő Kürtös községben Muntean János községi rendőrt az elmúlt este a kocsmából kijövet két haragosa támadta meg, Radean György és Varsandean Péter személyében. A támadók késsel jöttek, a hatalmas termettű és nagyon erős ember azonban így is felvette velük a harcot és mindkettőjüknél eltörte a kezét és a lábát. Aztán ott hagyta őket. Az egyik sebesült azonban dühében utána kiltált, hogy lelővi, ha újra meggyógyul. Erre a községi rendőr visszafordult s a fenyegetőzőnek

még külön eltorzította a jobb karját, hogy ne nagyon használhassa ezután.

A kegyetlen falusi leszámolás ügyében a csendőrség folytatja a vizsgálatot.

CODOS ÉS ROSSI UJRA REPÜL

(Páris). Codos és Rossi a két világhírű francia repülő szombat reggel fél 7 órakor az Óceán átrepülésére startolt. Utjuk célja Délamerika.

LÉGHUZAMBAN,
VIHARBAN ÉS SZÉLBEN

COMRA GRIPPI

ST.B.

állandóan ki van téve az

állandóan ki van téve az

INFLUENZA és a NÁTHA veszélyének!

Influenza, spanyolnátha és mandulagyulladás mindenki réme, akit hivatása, vagy egyéb kötelessége rossz időben is az utcára kényszerít. A várakozás az autóbuszra, vagy a villamosra nem csak időt rabló és kellemetlen, hanem veszélyes is, a várakozóra, ha léghuzamnak esőnek vagy szélnek van kitéve. A jóízű ANACOT pasztillák szopogatása megvédi mindezen veszélyektől. Hála aktiv formaldehyd tartalmazásának, elpusztítják a baktériumokat és a ragályos és hűléses betegségeknek elejét veszik. Az ANACOT pasztillák még a toroknak azon mélyebben fekvő részeit is dezinficiálják, ahová az öblögető folyadék nem hatolhat. Gyermekeknél, akik még nem gargarizálhatnak, különösen kedveztek a jóízű ANACOT pasztillák.

30 pasztillát tartalmazó fiola
ára 37.— lei.

ANACOT

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

**A kihuzott sorsjegy egy-egy
negyede Aradon, Brádon,
Déván és Petrozsényben
hozott szerencsét**

Arad, febrúar 17.

Az állami osztálysorsjáték legutóbbi húzá-
sán 1 mililót nyert 28.195 számú sorsjegy
Aradra is szerencsét hozott. A kérdéses sors-
jegy egyik negyedének tulajdonosa Szigeti
Oszkár kereskedő, aki most bizonyára bánya,
hogy nem az övé az egész sorsjegy.

A nyerő szám egy-egy negyede egyébként Brádra, Dévára és Petrozsénybe vitte a millió másik háromnegyed részét.

AZ ÚJ MILLIOMOSOK NÉVSORA

(Bukarest.) Szombaton délelőtt kiderült, hogy az osztálysorsjáték tegnapi húzásán nagyobb összeget nyert sorsjegyek tulajdonosai között erdélyiek is vannak. Így többek között 250 ezer lejű nyert Bagoly Mihály 19 éves, Brassó vidékéről származó fiatalember, aki Jon Pilidínél, a Banca Românească igazgatójánál háziszolga. Bagoly Mihály szombaton délben fölvette a nyereményt és elindult haza, földeket vásárolni. Wagner Jakab erdélyi származású kőművesmester, aki szerény állásban tengődött Bukarestben, távol feleségétől, akit nem tudott eltartani és lányától, aki Amerikába vándorolt ki, szintén negyedmilliót nyert. A 12 milliós nyeremény gazdájának személyazonosságát nem sikerült még teljes bizonyossággal megállapítani. Az iroda, ahonnan a hihetetlenül nagy szerencsét hozó sorsjegyet vásárolták, azt a fevilágosítást adta, hogy a sorsjegy tulajdonosa Weissmann József bukaresti kereskedő. Bukarestben azonban több ilyen nevű kereskedő van és azok valamennyien tagadják azt, mint ha ők nyerték volna az óriási összeget.

— Akinek a szív működése rendetlen, ugy-
szintén az, akiről a vérnyomás emelkedésének
tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés-
nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel
égygyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc
József” keserűvizet iszik.

Vak családirítót ítelt halálra a versaillesi esküdszék

Páris, febrúar 17

A versaillesi esküdszék tegnap halálra ítélte Del Bonot, aki 1933 májusában revolverrel lelőtte fiát, apósát és súlyosan megsebesítette saját feleségét. A családirtó elfogatásakor revolverrel fejbeltette magát, de súlyos sebéből felépült, igaz, hogy mindkét szemére megvakult.

Doncea
ismét Bukarestben van?

(Bukarest.) A Tempo péntek délben megjelenő száma hallatlanul érdekes jelentést közöl. A lap szerint Doncea a krajovai börtönből rejtélyes módon megszökött munkásvezér, aki két társával együtt Oroszországba szökött, állítólag beszédet is mondott a moszkvai rádióban, megint Bukarestben van. Donceát az egyik munkásnegyedben látták, de letartóztatásra nem kerülhetett sor, mert rövidesen eltűnt. A bukaresti állambiztonsági hivatal hatalmas rendőri készségséget mozgósított Doncea elfogatására.

**FEBRUÁR 24: ORSZÁGOS
KISIPAROS NAGYGYÜLÉS!**

(Bukarest.) Február 24-ére országos nagygyűlésre hívták össze Románia összes kispárosait. Ezen a kongresszuson a kispárosok afölött döntenek, hogy bent maradnak-e a betegsegélyzőben, vagy pedig kiválnak belőle. Ezenkívül több sérelemre keresnek orvoslást nagygyűlésen.

HIREK

Chadfield megérdemli — felét a vaslapsnak

A londoni Daily Express feltűnést kel-
tő nagy cikkben számol be arról, hogy
Chadfield, a lancasteri technológiai egye-
tem egyik tanára, újszerű halálsugarakat
fedezett fel, amelyek többszáz méter tá-
volságról fájdalommentesen embert, ál-
latot, sőt növényt is megölnek.

A kitűnő tudós azonban nem elégedett
meg ennyivel. Más irányban is kísérlete-
zett, mégpedig eredménnyel, mert ugyan-
csak ezzel a sugarakkal egy készülék se-
gítségével előre megállapítható a szüle-
tendő gyermek neme is. A készülékben
egy iránytű van elhelyezve, ami ha balra
hajlik, akkor fiu, ha jobbra, akkor leány
lesz a születendő kis pocok.

Eddig szől az érdekes híradás s mi pe-
dig — hálátlan kutyák lévén — őszintén
szólva, valahogyan csalódva érezzük ma-
gunkat. Mert nem kétséges, hogy Mr.
Chadfield óriási és felbecsülhetetlen szol-
gálatot tett az emberiségnek azáltal, hogy
számára a fájdalommentes halált bizto-
sította, — még hozzá többszáz méterről
— de mégis mennyivel több, mennyivel
emberibb, sőt mindennél több és minden-
nél emberibb lett volna, ha Mr. Chadfield
a fájdalommentes életet tudta volna szá-
munkra feltalálni. Ezzel szemben Mr. Chad-
field egycsapásra az emberiség legna-
gyobb jöttvejévé emelkedett volna, több
minden tudósnál, hadvezérnél, művésznél
és költőnél, akik valaha bármilyen for-
mában tettek valamit az emberiségért.

Lehet, nem szép tőlünk, hogy nem fo-
gadjuk ujjongással Mr. Chadfield meg-
váltó felfedezését, de valahogyan az a
helyzet, hogy egy kinlódással, gondtal-
bajjal sújtott és nyomorúsággal telített
élet után, már az sem nyújt nagy vigasz-
talást, már az sem szerez örömet, hogy
majdan fájdalommentesen fogunk meg-
halni. Isten tudja, de ez már valahogyan
mindegy. Egy kis fájdalommal több vagy
kevesebb, ez már igazán nem játszik sze-
repet. Mert meg vagyok győződve, hogy
ha leszavaztatnák az emberiséget, hogy
melyiket válassza, a fájdalommentes éle-
tet, vagy fájdalommentes halált, minden-
ki az élet mellett foglalná állást. Mert
az élet mindenekfölött való, kedves Mr.
Chadfield és mi jól-rosszul, de mindenek-
előtt élni akarunk és vagyunk olyan
könnyelműek, hogy gyors, biztos és fájd-
alommentes halálunkra nem is gondo-
lunk.

De, ha igazán jól akar velünk tenni,
kedves professzor, akkor fedezze fel szá-
munkra az olyan sugarakat, amelyek ki-
irtsák az emberi rosszasságot és irigységet,
a kapzsiságot és a faji gyűlölködést, a
nemzeti ellentéteket és a munkanélkülisé-
get és ilymódon garantálom Önnek, hogy
ha nem is tökéletesen boldog, de minden-
estre elviselhetőbb és megelégedettebb
lesz az életünk.

Másképp áll a dolog a felfedezés másik
részével, amely a születendő gyermekek
nemét előre megállapítja. Ez már igen. Ez
már döfi. Korunknak amugyis legégetőbb
problémája és állandóan felszínre mozgó
izgalmas kérdése volt: fiu lesz-e, vagy
leány? Ha visszagondolok arra a lehetet-
len állapotra, hogy eddig minden esetben
kilenc hónapig kellett várni, amíg ez ki-
derült, hát szégyenpir borítja el az ar-
comat. Mai világban kilenc hónapig várni
valamire, mikor a gyorsaság és technika
századában élünk? Igazán neveléses.
Mennyivel másképpen fog most minden
történni. Hogy mi például? Hát például
be lehet előre szerezni a játékokat, ki le-
het dolgozni a nevelési tervzetet, lehet
kiméletesen értesíteni a nagyszülőket,
apai és anyai nagynéniket és nagybács-
kat, hogy milyen ajándékokat vegyenek a
kis prontynak. Lehet előre a kelengyét
készíteni, mert itt aztán igazán nagy dif-
ferenciák vannak. És főleg, ami a legfon-
tosabb, lehet szólni a himzőnőnek, hogy
Józsikát, avagy Esztriket himezzon a pe-
lenkákba és kis állkendőcékbe. Mind-
ezek olyan hallatlanul fontos és életbe-
vágó kérdések, hogy legfőbb ideje volt
már ezt a dolgot felfedezni. Nem is hi-
nyozhat egy ilyen praktikus és nélkülöz-
hetetlen kis készülék egyetlen rendes csa-
ládnál sem. Igazán nem is tudom, hogy
eddig hogy születünk, csak úgy vaktá? —

Simon Magda

— Ahol 12 éven aluli iskolásgyermekek
nem kaphatnak házi feladatot. Londonból
jelentik: Hosszabb idő óta erős mozgalom
van Angliában az ellen, hogy kis iskolás-
gyermekeket tulsok házi feladattal ter-
helnek meg. A mozgalom Glasgowban
már gyakorlati eredményre is vezetett,
mert a glasgowi városi tanács eltávolította a
városi iskolákat attól, hogy tizenkét éves-
nél fiatalabb iskolásgyermekek bármi ci-
men házfeladatot kapjanak. Az iskola
minden munkáját az iskolai órák alatt
kell elvégezni.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS
A budapesti időjárás-ku-
tató intézet jelentése
szerint élénk északnyu-
gati szél, változó felhő-
zet, nyugaton eső, kele-
ten a hegyek között hó-
is lehetséges. Keleten a
hőmérséklet tovább
emelkedik.

— Iratkapocs, mint idegcsillapító. Az
angliai Cateshead városának kórházá-
ba néhány nappal ezelőtt felvettek egy
fiatal irodista lányt, aki súlyos gyomor-
bántalmakról panaszkodott. Az orvosok
alaposan megvizsgálták a legnagyobb
meglepetésükre megállapították, hogy a
beteg lány gyomrában egész csomó fém-
darabka van. A rögtön végrehajtott ope-
ráció alkalmával iratkapsokot találtak
a gyomorban. A sikeres műtét után az
orvosok kérdéseire a leány elmondotta,
hogy hosszabb idő óta „vesz be” irat-
kapsokot, mert rendkívül ideges és
ugy érzi, hogy a fémkapsok lenyelése
megnyugtítja idegeit. Főképpen akkor
szokott beszédni néhányat a furcsa ideg-
csillapítóból, ha főnöke gorbás-
kodott vele.

Minden betegség kútforrása : Romlott vér

Bőrbajok, kiütések, furunkulusok, távogok, görcserek, görcseres egzmák,
flébitek, reumás bántalmak, érlelmeszedés. Női bajok.

Midőn a vér elsalakosodik a különböző mérgek leülepedése folytán,
különböző gyuladással állapotot idéz elő, mint pl.: akné, egzéma, csalános
nide vezethető vissza. A vér tisztálansága különben sokféle artritikus
eredetű bajnak az okozója, pl.: csont és izomfájdalmak, idegfájdalom,
szciatik, migrén, reumatikus és csúszó bántalmak, izületi lob. Midőn a
vére ártalmas elemek összegyűlnek, megtámadják a véredényeket. Ekkor
mutatkozik az aranyér, a görcsér, a flébit. Amelyek könnyen mennek át
általános lábbetegségekre, kétségbe ejtve a beteget krónikus voltuknál
fogva. Avagy megtörténik, hogy a romlott vér magával hozza a véredény-
rendszer degenerációját, az érlelmeszedést, annak minden súlyos követ-
kezményeivel: a vese, a szív, az agyrendszer bomlasztásával. A beteg vér
okozza a nőnél azt a rettenetes nyomorúságot, különösen a havibaj eltűné-
sének szomorú órájában. De mivel, hálá Richelet L. munkájának, a baj
minden kútforrása ma már ismeretes, semmi sem könnyebb, mint alkal-
mazni ezt a gyógymódot, amely hathatósan tünteti el a bajokat s amely
gyógymód neve:

RICHELET VÉR TISZTÍTÓ

vagy vérfelfrissítő gyógymód.

Újra visszaszerzi izületeinek szabad mozgását. Sebel béggednek, ané-
kül, hogy a legkisebb nyom utánok maradna. Vérkeringése helyreáll,
felszabadul az agyrendszer, miként a két alábbi eset bizonyítja hálájuk
kifejezésével, ön is megszabadul bajától:

Súlyos reumában szenvedtem.
Mintán mindent megpróbáltam,
nekiláttam az ön Richelet-vértisztító
gyógymódjának. Annak ellenére,
hogy orvosom bizonyos foku bémá-
ságra ítélt, egy hónap mulán már
járhattam.

G. LEBON
Rue Clos Durand, 6, Cognac.

20 év óta kínozt az egzéma.
Mintán mindent hiába próbáltam,
örömmel tapasztaltam, hogy ponto-
san követve a Richelet-gyógymódot
megmenekültem e súlyos baj minden
következményétől.

SYLVAIN POLET
19, Rue Saint-Nicolas, Rouen.

Minden üveghez ismertető könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogériák-
ban. Laboratoires L. RICHELET din Sedan 6. Rue Belfort. Bayonne (Franciaország) Romá-
niai vezérképvisező: Jules DILLAN, Bukarest, 4. Strada Pitar Mos.

ABLAK

Pisti kilenc éves s a mai gyermek nyitott, töprengő és csodálkozó szemével néz
a világba. Nem érdeklik a mesékönyvek, indiánokról, rablókról szóló históriák, —
inkább újságot olvas és élénk figyelemmel kíséri a napi eseményeket.

Mikor Rákosi Mátyás elítéléséről szóló cikket olvasta, töprengő arccal for-
dult apjához:

— Apuka itt az áll, hogy Rákosit életfogytiglan elítélték, de a 9 hónapi viz-
gálati fogságot beszámítják. Tehát kilenc hónappal halála előtt szabadon fogják
bocsátani. Most csak azt nem tudom, hogy tudják kiszámítani, mikor fog meghal-
ni a rab, nehogy később, vagy előbb crezzék szabadon.

Az apa előbb megütözköve néz a fiúra, aztán fölényes oktató hangon szól:
— Tanuld meg fiam, egyetlen dolog van, amire biztosan lehet számítani és ez
— a halál. De most takarodj a szobádba tanulni, meg ne lássalak újsággal a kezed-
ben.

— Még csak egyet — könyörög a gyerek. — Mik azok a politikai jogok?
— Hát, minden polgár szavazhat, azonkívül meg lehet választva városatyá-
nak, képviselőnek és szenátoroknak.

— Hm, — töpreng a gyerek — Rákosit 10 évre megfosztották politikai jogai-
tól, nem tudom akkor, hogy üli le a bűn tetését, ha 10 év múlva képviselő is lehet.

— Ugyan, — legyint az apa — majd pont ötöt választják meg.

— Hát akkor mit csináljon a jogaiá? —

— ...? Azt hiszem, azt ő is szeretné tudni.

— Érmihályfalvai hírek. Az érmihályfalvai
„Iparos Otthon” most tartotta meg tisztújító
közgyűlését. Elnökké ismét Joan Mihály szá-
bómestert választották meg, akinek az érmihályfalvai
iparos ügyek körül számottevő érdemei vannak. — Érmihályfalván még mindig
erősen tart az influenza-járvány. A járási or-
vos a nagy járványra való tekintettel úgy az
érmihályfalvai, mint a járás összes iskoláit
újabb 8 napra bezáratta. Haláleset a járvány
következtében még eddig nem fordult elő. —
Érmihályfalva vezetősége elhatározta, hogy
a tavasz folyamán a helység összes utcáit és al-
tereit díszfákka fogja ellátni, illetve az al-
kalmas tereket parkosítani fogja. — Vasár-
nap, f. hó 17-én délután 4 órakor az érmihályfalvai
gazdakörben Horváth Kálmán érsegyé-
ni földbirtokos gazdasági szakelőadást tart a
„szójabab” természetéről. Az előadás iránt a
gazdák körében igen nagy az érdeklődés, mert
rá akarnak térni a szójabab termesztésére. — A
napokban egy Hosszu Mária nevű cselédleány
Érmihályfalván egy aranyláncot kínált eladás-
ra. Az ügy Sácac u. örmester fülébe jutott és
az értékes aranyláncot lefoglalta. Az ékszer
eredetire vonatkozólag a cselédleány azt val-
lotta, hogy azt Molnár Máriától vásárolta. Az
aranyláncról közben kitudt, hogy az még egy
1933-ban történt lopásból származik. A kérdé-
ses lopás ügyében Érkeserűben is letartóztat-
tak két embert s az eljárást a letartóztatottak
ellen megindították.

(*) Az érdekeltek tudomására adjuk, hogy
a „Lloyd Orient” egy teljesen új cég, mely
közvetlen összeköttetésben van az S. M. R.
vezérképviseletével, az Orient Lloyd, Páris és
a Palestina Maritime Lloyd Ltd.-el. Ez a cég
a palesztinai Macabiade kezdetével egyidőben
lett alapítva és a kolozsvári „Kedem” volt
irányítója által lesz vezetve. A hajójegyek, te-
kintve, hogy a közvetlen forrástól származ-
nak, sokkal olcsóbbak. Felvilágosításért és
utbaigazításért teljes bizalommal fordulhatnak
ezen céghez, melynek központja Cluj, Piaja
Mihai Viteazui 40.

(*) Svábhegyi Szanatórium Budapest cent-
rumától 12 percre fekszik. Kurája pontos be-
tartása mellett élvezheti egy ragyogó világ-
város összes örömeit.

HIR

Zsuzsi, a pirospozsgás mindenek,
kint áll a konyhában és krumplilít
pucol, vagy ha tetszik, burgonyát
tisztít.

Készül az ebédhez.

Hirtelen csengetnek és a postás le-
belezőlapot dug be az ajtóresen.

Lassan olvas, közben mozog a nyelv-
behegye.

Egyszerre ujjongva szól:

— Fiu! Fiu!

— Mi az, lelkem?

Mutatja a lapot (a hugáról nan
szó), körmet szorítva az illetékes sor-
ra, ami így szól:

„Tudatunk továbbá, hogy a Rozi
egy kis fiúnak adott életjelt.”

(*) Szenvedélyes házasság. Az új olasz iro-
dalom egyik legkomolyabb tehetsége Riccardo
Bacchelli. Ez a regény szinte egyedül áll a
modern regényirodalomban, amennyiben a ház-
astársi szerelem apoteozisát adja mely pszi-
hológiai megérzéssel és magasrendű irasmű-
vészettel. Megrázó tragédia ez a két élet;
a halálraáztart asszony, aki tudja, hogy már
csak rövid hónapok választják el az örök el-
mulástól és a férj, aki rajongó ragaszkodá-
sában esküt tesz, hogy felesége halálának pil-
lanatában maga is végez életével. Végül a
halott asszony naplójának lapjait évenként
meg az olvasó előtt és ezekben az intim val-
lásokban megegyezően végigviharzik a köny-
vön és az olvasó lelken ennek a rajongó és
tomboló, érzéki, izgalmas és mégis megha-
toltan tiszta vad lobogásnak egész története.
Ára füzve 120 lej, kötve 165. Kapható a
Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Ka-
pu-u. 56—58 az udvarban.

„BÜNÖS”

mondják az amerikai napilapok, a ha-
lálraitelt Hauptmann Bruno Richard,
első oldalon lekötött fényképén.

— Makacs székrekedés, vastagbélkatarrus,
puffadás, vértörődés, anyagcsere-zavarok, sár-
gaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben
a természetes „Ferenc József” keserűviz —
reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve —
rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigye-
lések tanúsága szerint a Ferenc József viz
még ingerlékeny belüi betegeknek is gyorsan,
biztosan és mindig enyhén hat, úgy, hogy
spasticus obstipational is alkalmazható.

(*) Dr. Radó János nőorvos könyve: „Ha
akarom lesz, ha akarom nem”. A fogamzás el-
leni védekezés legmodernebb tudományos
módja. Ára 70 lej. Kapható a Brassói Lapok
könyvosztályában.

— Holdfényben gyorsabban romlanak
az ételek. A természettudományokban
erősen tanulmányozzák a legkülönfé-
lébb kozmikus és egyéb sugározásokat.
Egy amerikai kutatóintézet tudós tanár-
nője megállapította, hogy a holdfénynek
kimutatható hatása van például az élel-
miszerekre. Nevezetesen a holdfénynek
kített élelmiszerek gyorsabban romla-
nak, mint azok, amelyeket a holdsugár
nem ér.

Tálszoara-i, olaszteleki kórházorszjegy akéio
befejeződött, de az elszámolások bevárása és
átvizsgálása végett a megyei sorsolási bizott-
ság a huzást 1935 március 10-re halasztotta,
mikor is déli 12 órakor a megyeházban lesz
megtartva. Kérjük az elszámolások sürgős be-
küldését. Sorsjegyek még kaphatók az ára és
8 lej portó előzetes beküldése mellett. Nyere-
ményjegyzéket sorsjegytulajdonosok és vi-
szenteladók a portó megküldésével kaphatnak.
Csak választékosan ellátott levelekre vála-
szolunk. Tálszoarai kórházbizottság.

Abol örökké zajlik az é'et

SZATMAR SOHA SINCS KÜLÖNÖS ESEMÉNYEK NÉLKÜL

Kis Khereches, nagy Khereches... Így néz ki a szatmári gangszter
Mussolini Izidor ismét bevonul a városházára
Ész és pénz a megyeházán

Szatmár, február 17.

Négy napja Szatmárt nem foglalkoztatja más, mint Chereches Tiberiának és fölötteseinek bűnpere. Az emberek a tárgyaláson irigykedve hallgatják, hogy Chereches szinte gyanus őszinteséggel ismeri be, hogy itt is loptak, ott is loptak, itt is felvettek pénzt, ott is megvesztegették őket. Mármint őt és feletteseit, Nechiti és Brebán igazgatókat.

A betegségyőzöt nem szeretik az emberek, de különösen Szatmáron nem szeretik, ahol ez az intézmény kegyetlen szigorúsággal hajtja be a busás illetékeket és nagyon keveset ad érte cserébe.

Persze kellett a pénzünk az igazgató uraknak — mondják keserűen a végrehajtott kisiparosok és kíváncsian várják az ítéletet, amelyet hétfőn délután hirdeti ki a bíróság. Az nem is lehet kétséges, hogy Cherechest elítélik. Ő maga is tudja ezt és az egész tárgyalás folyamán csak arra törekedett, hogy ha már ülni fog, akkor üljenek a többiek is.

Zaciu Felicián, Chereches védője, az utolsó tárgyalási napon védőbeszédében igen élesen kelt ki a többi vádlottak ellen:

— Most megtagadják Cherechest — mondotta — és igyekeznek őt minél jobban befeketíteni, mert vége van a táncnak az aranyborjú körül.

Amíg Chereches segítségével keresni lehetett, addig jóbarát volt, puszipajtás és nem kellett félni tőle, mert baj esetén elő lehetett állni azzal, hogy „persze, ez a rovtörtélt Chereches”, de addig a rovtörtélt nem volt hiba, tudták, de nem beszéltek róla.

Nagybányán is feszült a kérdéssel várják az ítéletet. Különösen a francia igazgatókra, Lavadou Ernestre és Lorguet Rogerre vonatkozó részt. Lavadou igazgató, aki dús gazdag ember és ennek ellenére rongyosabban jár, mint akármelyik éhbéért robotoló, tízenkét órát dolgozó munkása, nem először kerül a törvényszék elé. Nemrégiben gondatlanságból okozott emberöléssel vádolták.

Akkor a törvényszék felmentette annak ellenére, hogy dr. Bota főmérnök szakértő eskü alatt vallotta, hogy a primitív, fából készült gázkivezető csövek repedéseit sárral tapasztották be. Nyilván itt is takarékoskodni akart ez a ki-tünő francia, aki Lápósbányát előszere-ttel téveszti össze valamelyik afrikai francia gyarmattal. Lavadou ugyan azt hangoztatja, hogy ők jóhiszeműen jártak el, abban a hiszemben voltak, hogy előleget adnak a fennálló tartozásukra, de ennek ellent mond az, hogy a Chereches által felvett 310.000 lejről szóló négy hamis nyugtát, az első vizsgálatnál nem adták át a többiekkel — a vizsgálat vezetésével megbízott felügyelőknek.

Hétfőn ítéletet mond a bíróság.

Megbukott a szatmári gangszter

Ez pillanatnyilag jobban érdekli az embereket, mint Ellenbogen Mayer terménykereskedő rablási ügye, amely igen dilettáns módon volt kitervezve és végrehajtva. Ellenbogen meg akarta lopni a társát, Berger Ignácot, akinek részére a László-malomról felvett hatvanháromezer lejt. A város egyik forgalmas pontján: az Eötvös-utcán elkezdett kiabálni, hogy őt egy borkabátos férfi leütötte és a pénzt tartalmazó aktatáskáját elrabolta. Két apró karcot is mutatott, amelytől állítólag elájult. Tulzásokra hajlamos ifjú ujságíróknövendékek már írták a kiabáló cikkeket a szatmári gangszter-világról, de az öregebbek és a tapasztalt rendőrtisztek mosolyogtak. Mert gangszter igazán nincs Szatmáron. Uri csirkefogók, korrupt hivatalnokok, a vesztegetési pénzt kesztyűs kézzel elfogadó uri haramiák vannak. Rajtuk kívül csak agyafúrt csempészek, akiknek zsebében azonban minden eshetőségre készen ott van a hiteles számla, amely igazolja, hogy az árut ők nem csempészték, — hogy is lehet ilyesmit

fejtételezni — hanem törvényesen vásárolták valamelyik jószívű nagykereskedőnél.

Ellenbogen ur gangszter-trükkje tehát megbukott. Meg kellett buknia, mert olyan ügyetlenül volt kiterelve. Ellenbogen ur még kezdő ezen a téren. Talán ha nagyobb gyakorlata lesz.

Egyelőre az első kérdésnél össze zavarodott.

A helyszínen azt mondta, hogy dr. Bor-gida Lajos háza előtt történt a támadás, amely az utca baloldalán van, másnap már azt vallotta, hogy dr. Damokos Andorné háza előtt volt a támadás, a mely az utca jobb oldalán van.

És a szegény kifestőszatmári „gangszter”, amikor a rendőrségen közölték vele, hogy őrizetben tartják, ugy-

megijedt, hogy majdnem sírni kezdett. Mégjobban elárulta magát, mert az első szava az volt, hogy inkább visszavonja a feljelentést.

A társa megbocsát neki, nem kívánja a megbüntetését. Azonban mégsem usz-sza meg szárazon az ügyet, mert ha egyebért nem is, de hatósági félrevezetésért okvetlenül megbüntetik.

Dámboianu visszajön

A közigazgatás is megtermi a maga szenzációját. Először is visszakapjuk Dámboianu Izidort, a lemondott alpolgármestert. A vezérfelügyelő nem talált ellene bizonyítékokat, amelyek igazol-ták volna a szemétfuvarozó Farkas állításait, hogy a szemét-koncesszióért huszezer lejt adott volna át. Hát ezt ne-

héz is bizonyítani. Farkas mester vagy nem mondott igazat, vagy ha igazat mondott, elfelejtett tanukat hívni ahhoz az aktushoz, amelynek során átadta állítólag a huszezer lejt.

Igy tehát Dámboianu Izidor fehérre mosva, visszajön a szatmári polgármesteri hivatalba.

Van még ész a vármegyénél

Az évek óta húzódó vármegyeháza ügye — végre dülőre került. Hirtelen történt a határozat, de ügyesen. Kiien-cedikén nyilvánosságra került, hogy tizenegyedikén kezdődik a minisztéria-nács által elrendelt takarékosági év, a mely alatt új épületeket nem szabad építeni. A közönség úgy hitte, hogy a megyeházának újabb esztendőre befel-legzett. Közben aztán kiderült, hogy a megyei tanács ügyesebb, mint akárki. Tizedikén, bár a nap vasárnapra esett, hirtelen gyűlést tartottak, az építkezé-si munkálatokat kiadták egy buka-resti cégnek és tizenegyedikén már meg is kezdték a munkát.

A minisztertanácsi határozat ugyanis csak azt mondja, hogy új épületeket nem szabad kezdeni. De a megyeházát már hosszú évek óta elkezdtek. Ez tehát nem új épület és megkezdett épü-leket lehet tovább építeni.

A közönség derülten nevet ezen a frappáns megoldáson és elégedetten állapítja meg, hogy van még ész a ne-mes vármegyénél.

Ész még van...

Pénz már sokkal kevesebb.

Baradlai László

Örültnek mondja magát Pastia, a gyilkossá züllött táblabíró, akit ma átkisértek az illovi ügyészségre

Bukarest, február 17.

Pastia Constantin, a temesvári gyilkos volt táblabíró, csütörtökön beismerte azt, hogy ő gyilkolta meg házvezetőnőjét s aki a rendőrség embereinek azt is megmutatta, hogyan követte el rettenetes tette-t, csütörtökön éjszaka bort kért, nem kapott, azután egész éjjel leveleket írt a rokonainak. A levelekben elmondotta, hogy

nem volt más választása, meg kellett gyilkolnia az aszonyt s kérte a hozzátartozóit, hogy gondoskod-

janak a két kislányról és Voicu Viktoria edesanyjáról.

Ezután azt kérte, hogy gondoskodjanak védőügyvédről, elmondotta, hogy élni fog törvényadta jogával, hogy megvizsgálta elméleti állapotát, mert betegnek érzi magát,

aztán utasította hozzátartozóit, hogy adják el a házat, mert kár lenne, hogy üresen álljon addig, amíg ő börtönben van. Pastia Constantint szombaton délelőtt át-kísérték az ügyészségre.

SPORT

Vegyespárosban még egy világ-bajnokságot szereztek a magyar versenyzők Londonban

— de a többi számban is a döntőben vannak

London, február 17.

Az asztalitenisz világbajnokság befejezés felé közeledik. A mostani világ-bajnokságon is általában a magyar versenyzők viszik a vezetés szerepét. A vegyespárosban második világbajnokságukat szereztek meg. A részletes eredmények:

KÉT MAGYAR KERÜL A FÉRFI-FIEGYES DÖNTŐJÉBE

2. forduló: Kelen—Baglow Wales 21:12, 21:17, 21:16.

3. forduló: Házi—Hexner jugoszláv 21:16, 21:10, 16:21, 19:21, 21:11, Kelen—Hales angol 21:19, 19:21, 21:15, 21:16.

4. forduló: Barna magyar—Taghiabule svájci 21:12, 21:8, 20:22, 21:4, Szabados magyar—Lean angol 21:15, 21:10, 11:21, 21:18, Kohn osztrák—Házi 21:17, 21:17, 21:19, Szabados—Liebster osztrák 21:7, 21:19, 21:13, Hamr cseh—Kelen magyar 24:22, 18:21, 21:13, 21:23 21:17.

A legjobb nyolc közé a következők jutottak be: Kohn osztrák Bergl angol, Szabados magyar, Hamr cseh, Barna magyar, Kolár cseh, Ehrlich lengyel, Bellák.

Az elődöntő mérkőzései:

Szabados—Hamr 21:16, 19:21, 22:20, 23:21.

Barna—Kolár 21:16, 21:13, 21:15, Barna óriási formában van.

Ehrlich—Bellák 21:14, 21:15, 21:12.

A döntőbe valószínűleg Barna és Szabados kerülnek.

FÉRFIPÁROSBAN

1. forduló: Barna—Szabados—Kappelhoff—Lissauer holland 21:6, 21:7, 21:9, Házi magyar—Mc Clure USA—Kohn, Schedivy osztrák 21:17, 21:18, 21:19.

2. forduló: Barna, Szabados—Lurie, Bridge angol 21:17, 21:8, 21:17.

3. forduló: Barna, Szabados—Hagenauer, Berger francia 21:13 18:21, 21:16, 21:15, Házi, Mc Clure—Jones, Sears angol 11:21, 21:19, 21:8, 21:18.

4. forduló: Bellák, Kelen—Silto, Shalson angol 21:17, 21:15, 21:14, Barna, Szabados—Házi Mc Clure 19:21, 21:13 21:16, 21:15.

NŐI EGYES

2. forduló: Smidova cseh—Sipos magyar 21:12, 21:13, 21:17, Mednyánszky—Evens angol 21:12, 21:12, 21:14, Kettnerova cseh—K. Mednyánszki 21:12, 21:19, 21:17.

3. forduló: Gaál Magda magyar. Wood angol 21:10, 21:15, 21:18.

Az elődöntőbejutásért Gaál Magda magyar Krebsbach németet 21:18, 19:21, 21:7 21:19 arányban verte. A döntőbe jutásért: Gaál—Smidova cseh 21:16, 21:16, 21:16. A magyar versenyzőnő remek teljesítménnyel a döntőben van tehát.

VEGYESPÁROS VILÁGBAJNOK:

BARNA—SIPOS

Kolár, Kettnerova cseh—Szabados, Mednyánszki magyar 21:16, 15:21, 21:17, 21:19, Kolár, Kettnerova—Házi, Gál 21:16 14:21, 23:21.

Barna, Sipos—Berger, Denant francia 22:20, 21:18, Barna, Sipos—Haydon, Osborn angol 21:19, 15:21, 21:17, 21:19.

A döntőben: Barna, Sipos magyar—Kolar, Kettnerova cseh 21:17, 19:21, 22:20, 21:16.

NŐI PÁROS

A Sipos, Mednyánszki pár a Krebs, Fehlgut német kettős 21:16, 21:16, arányu legyőzése után a döntőbe került.

A férfi és páros műkorcsolyázó világ-bajnokság szombaton megkezdődött Budapesten és vasárnap fejeződött be.

Berkessy levelet írt Barcelonából, hogy haza szeretne menni Budapestre és legszívesebben a Hungáriában szerepelne, mert régi egyesületéhez, a Ferencvároshoz nem térhetne vissza.

Az eszt valógatott március 24-én Budapesten játszik előmérkőzést az osztrák—magyar előtt. Ellenfele a BLASZ válogatott lesz.

A svéd Ny második lett Bosztonban az 1 mérföldes versenyen az amerikai Venzke győzte le 4 perc 17.6 mp-es közepes idővel.

MANNO MILTIADES MEGHALT

Budapesten szombaton reggel váratlanul meghalt Manno Miltiades, régi idők híres uszó és gyorskorcsolyabajnoka. Számos rekord futódik nevéhez. Manno festőművész volt és különösen sporttárgy művészete, sportplakátjai világhírűek. Így legutóbb a losan-gelesi olimpián keltett nagy feltűnést sportplakátjaival. Negyvenhat éves korában ragadta e a halál.

Svájc is kéri az 1944-ik évi XII-ik Olimpia megrendezésének jogát, melyre szerintük Lausanneban kerülne sor.

A legfiatalabb és a legidősebb olimpiai bajnok, egyik német újságíró érdekes megállapítása szerint: A legfiatalabb az amerikai Meredith volt, aki 1912-ben Stockholmban 19 éves korában győzött 800 méteren, míg a legöregebb az angol Green, aki 40 éves korában győzött a maratlonfutásban. A német újságíró szerint az olimpián részt vett atléták átlagos életkora 23—25 év között mozog.

GAZDAG NEMZETKÖZI MŰSOR

VASÁRNAP

Róma: Olaszország—Franciaország. Amszterdam: Hollandia—Németország. Páris: Franciaország—Csehszlovákia.

AZ UTOLSÓ KÉT HELYEN VÉGEZTEK A ROMÁN VERSENYZŐK A NÉGYES BOB-VILÁGBAJNOKSÁGON

— az összetett eredmények után (négy futam) a következő a végeredmény Saint-Moritzban:

1. Németország I (vezető Kilian) 5 p. 53 mp.

2. Svájc II (Mussy) 5 p. 34.5 mp.

3. Svájc I (Kapadruth) 5 p. 34.9 mp.

4. Olaszország I (Brivio) 5 p. 37.6 mp.

5. Franciaország (Charlet) 5 p. 39.7 mp.

6. Anglia (Mc Avoy) 5 p. 39.8 mp.

7. Románia I (Frim) 5 p. 46.9 mp.

8. Románia II (Papan) 6 p. 31 mp.

Papan főhadnagy bobja felborult, szor-rencsére nem sérült meg.

„Mesebeli“ vagyonok a havasok között

Miről regélnék a titokzatos kézdivásárhelyi városi erdők?

Az ötmillióra felemelt költségvetés két alpolgármestert sózott a városnyakába — Kioszkot építenek a főterre

Kézdivásárhely vagyonának javarésze erdőségekből áll, melyek a várostól messze, az ókirálysággal határos havasok között terülnek el, oly helyen, amit a szerkesztő alig járható hegyi utakon csak nagy nehézségek árán lehet megközelíteni. A város polgárai mégis büszkén hivatkoznak ezekre az erdőkre, szinte legendák keringenek a titokzatos nagy vagyonról, melynek értékét sok millióra becsülik.

Régi birtokpercek Kézdivásárhely és a moldovaiak között

„Kecskésnek“ hívják az egyik erdőterületet, mely közvetlen szomszédja a „Zsiros“-nak. Körülbelül 3000 holdat tesz ki együtt. Ősi jogon szerzett székely birtok volt, amelyhez más erdőségek is tartoztak.

Ebből a vagyontömbből jutott a későbbi elosztáskor a fenti rész, dus, hatalmas anyagu fás területeivel Kézdivásárhely városának. Természetes határ Moldova felől nem volt. A moldovai gazdák bizony a múlt századokban belebelegeltettek a messzi, őnizetlenül heverő erdőségekbe, a határt a maguk javára kijebb, illetve errefelé beljebb tologatták s a fákban is sokat elhordottak. Végre erről a város is tudomást szerzett. Törvényes lépéseket tett s hatalmas határpercek keletkeztek a város és a moldovaiak között. Később nemzetközi eljárás vette gondjaiba a határ-szabályozás kérdését, melynek során az új határ egyúttal Erdély és Moldova határa lett. Legszelelen feküdt Kézdivásárhely, mint a legkeletibb erdélyi város, „Kecskés“ nevű erdeje. Ma is a régi országhatár-jelzők képezik a birtok pontos határvonalát.

A „Kecskés“-t még a világháború előtt a Gotz-cég bérelte. Keskenyvágyányu vasutat építettett és tartott fenn. Majd a Foresta vette át a bérletet. Ma azonban a kisvasutat leszerelték s csak a fűrészgár épülete áll. A Kecskésben jelenleg szünetel a munka.

Karóba huzott emberi koponya

A város másik erdeje: az 1500 holdas „Kétág“, melyet a „Nemes Mészáros Ipar társulattól“ kölcsönvett pénzen vásárolt a város Hintz brassói ügyvédől a XIX. század második felében. Annakidején letartották, ma újabb vágható faanyaga van. Kitermelési üzemterve elkészült s a minisztérium is jóváhagyta. Eladásáról most tárgyalnak. A polgárság azonban jobban szeretné, ha a bizalom állította jövődöbeli választott tanács vinné keresztül a dolgot! Egy pár hónap nem a világ. Az eladás nem sürgős, ha már eddig vártak, a választást még ki lehet várni. A „Kecskés“ nevű erdővel kapcsolatosan ugyanis olyan jelenségek merültek fel, melyek miatt a város választott tanácsa jó pár éve szükségesnek tartotta a törvény teljes szigorával, sőt büntető uton is fellépni. A bünpernek ma sincs vége. Minden valószínűség szerint innen származik a nem választott vezetők iránt megnyilvánuló bizalmatlanság.

Ezeknek az erdőknek háborús multjuk is van. Egyes részeit a golyók a szó szoros értelmében letartották s a fák törzsét oly sűrűn átjárták, hogy nagy kiterjedésű helyen, lábán száradt ki az erdőség. Mindenütt elhasznált hadianyagokat, sisakot, rozsdás szeges drótot talált a helyszíne 1921-ben kiszállott városi vezető. Sőt egy helyen karóba huzott koponyára is akadtak.

A „Katrosa“: a legkomolyabb jövedelmi forrás

A „Katrosa“ nevű erdő jóval közelebb fekszik a városhoz. Báthory Zsigmond fejedelem ajándékozta Kézdivásárhelynek. A terület eredetileg nagyobb volt és a mai szentléleki községi és közbirtokossági erdőket is magában foglalta. Azonban az akkori szentléleki földesur: Andrassy Géza (a mai Andrassy-család egyik őse) perrel támadta meg a fejedelmi adományozást és hosszas huza-vona után a fejedelem intervenciójára a fogarasi várbán egyesség jött létre, megállapítva az erdőterület mai határait. Ez az erdő nem sokkal kisebb 2000 holdnál. Elsőrendű legelő. Évszázadok óta ennek használja a város és vasárnaponként ma is hangos az erdő a legelőn lévő marhákat „sózni“

A városi gazdálkodás vezérelve

Errenézve dr. K. Kovács István ügyvédet kérdeztük meg, a választott tanácsok több ízben megválasztott alpolgármestere, aki 1926-tól—1933-ig jóformán egyhuzamban tartotta kezében a város gazdálkodásának vezetését.

— A hasznos beruházási, fejlesztési és városszépítési program — mondja — nekünk, választott tanácsoknak mindig legfőbb gondja volt. Nem a mi hibánk, hogy a mindenkori rezsimváltozások miatt azt az időt, melyre megválasztottak, munkában ki nem tölthettük. Az időközi bizottságok pedig rendszerint — sajnos — nem nagyon szeretnek a megkezdett nyomokba beállni. Felépítettük és teljesen kifizettük a modern nagy vágóhidat, mely életszükséglete volt a városnak, átalakítottuk és rendbeszedtük a Vigadó

Egy pillantás a városi költségvetésbe!

A ma reális 3 milliós költségvetést, messze túlhaladja az időközi bizottság 5 milliós költségvetése, mely a törvény szerint egyúttal két alpolgármester eltartására kötelezi a várost. Ötmillió aluli költségvetés esetében csak egy alpolgármesteri állás volna a város terhén s a szerényebb tételek egészen jól találnának a szerény eredményekhez, miből csak a Jó-zsiás-sétátér hátamegetti utca kiszélesítése látszik.

Az országban folyó általános községi és megyei választások során minden bizonynyal sor kerül a kézdivásárhelyi tanács-választásra is.

Talán nemsokára!

Kézdivásárhelyi hangos hirdető

Piacunkon a bolti árak felfelé mentek. A kereskedők áruikra új cédulákat tettek a kirakatokban. Ugyanakkor a mezőgazdasági árucikkek értéke mitsem javul. Egy okkal több, hogy rosszabbul menjen megint az ügyis nehéz helyzetben lévő kereskedőinknek.

Egy hibás statisztika

Rendkívül rossz hatást tett a vidéken, hogy az eddigi tárgyilagosságnak ásmert „Dimineața“ napilap febr. 1-i számában „Háromszékmegye népessége“ alcím alatt a román és magyar lakosság számszerinti elosztásáról teljesen hibás adatokat közöl, természetesen a többségi nép javára.

Bár tudjuk, hogy az utóbbi időben sok átkeresztelkedés történt ugy Kézdivásárhelyen, mint a vidéken s az egyházak kimutatásából az is kitünik, hogy az átkeresztelkedettek csaknem kivétel nélkül

menő jókedvű vásárhelyi polgárok multatozásaitól. Az utóbbi években szépen jövedelmező erdőgazdálkodás folyt itt. Amellett, hogy évenként több száz öl tűzifát termelt ki a választott tanács, amiből bőségesen juttattak a város szegényeinek és jótékony célú intézményeinek, több ezer köbméter cserefát és nyárfát is litemeltek, amivel munkához és kereseti alkalomhoz juttatták a környék lakosságát. Az elért jövedelemből, a sok milliós befektetéseken kívül, a város régi és újabb adósságait is kifizették, úgy, hogy amikor a választott tanácsot a város éléről 1933-ban eltávolították, már egy fillér adóssága sem volt Kézdivásárhelynek, jóllehet alig másfél évvel azelőtt a Jorgakormány időközi bizottsága csaknem egy-milliós adósságot ruházott át örökségül.

nagytermét. Ma legalább Marosvásráhe-lyig kell menni, míg hasonló szépségű mozi, bál és kulturtermet találunk. A piac körüli aszfaltozást megkezdettük s tervbe volt véve, hogy a piacteret közép-aszfaltsávval lássuk el, hová a piac kirakodhassék. A főteret pedig kockakövekkel akartuk befűdni.

Megtudom a volt alpolgármestertől, hogy a jelenlegi időközi bizottság a főter aszfaltozási és kövezési tervét meg-változtatta. A hetipiaci kellős közepére egy hatalmas kioszkot kíván építtetni. Ugyanoda, ahol annakidején a „Temető-kert“-nek csufolt park éppen azért nem maradtatott, mert a piactól foglalta el a helyet. Már pedig Kézdivásárhely piaca mindennél fontosabb, hiszen ez a piac kell legyen a Kézdivásárhely nagy vásárhelye.

hivatalnokok, vagy hivatalnok család tagjai, a statisztika — megnyugtatójuk a Dimineața cikkíróját — ennek dacára igen sokáig nem fog az ő általa jelzett eredményeknél tartani Háromszékmegyében.

Részünkről inkább attól félünk, milyen lesz a „hivatalos“ eredmény, ha a vizsgálót Háromszékmegyére is bevezetik. Ha már vírvizsga nélkül is így meg-tizedelt bennünket a cikkíró ur...

Nyugdíjasok sorsa

Itt még mindig csak az 1931-es bónokkal lehet kompenzálni. Az 1932-ésre rendelet nem jött, bár ígéri. A baj az, hogy még az 1931-es bónokat sem kapták meg mind a jogosultak.

Voltak, akik az államkölcsön jegyzésekor jószántukból irtak alá kötvényeket. Legnagyobb meglepetésre ezektől is úgy levonták a kölcsön-megajánlást, mint kevésbé buzgó kollégáiktól, ami elkeseredést szült különösen a román nemzetiségű nyugdíjasok sorában.

A legtöbb nyugdíjas és tisztviselő még ma sem tudja kölcsönkötvénye számát, mert azt vele máig sem közölték. Most a kötvénytulajdonosok között nagy az izgalom; mindenki idegesen találga: vajjon véletlenül nem-e az ő számát huzzák ki a fővárosban?

Községi választások

A községi választásokkal kapcsolatban szomorú jelenséget lehetett tapasztalni egyes községekben. A magyarok egymás között sem tudtak kölcsönös engedékenységgel meggyezni s így a költséges vá-

lasztásokat elkerülni. A legkisebb községben is előfordult, hogy két magyar lista vette fel a harcot.

A bankok

Valamikor csak két bankja volt a városnak. Azután négyre szaporodtak. Ma ismét csak kettő van. S a gyógyulás reménye.

Először nem volt olyan tömértelen pénz, de volt: jómód.

Azután tömértelen pénz és mégna-gyobb jómód.

Végül, ma se pénz, se jómód. A jóból is megártott a sok, mert ez a sok igen sokba került.

Szomorú epilógus, ahogy az utcára került bankszolgá könnyes szemmel és nagy robajjal legutoljára végleg lehuzza a bank redőnyét.

Korszak zárult, új kezdődött. Az öntudatos, kölcsönös megsegítés korszaka. Megjelent székely gazdaságunk egén az első ragyogó csillag: a Kézdi Gazda Szövetkezet. Az értékesítés kérdése megelőzi a hitelkérdést. De ezen a síkon kell együtt dolgoznia megmaradt két bankunknak a Szövetkezettel.

Dicsérik a Sparkassát

Mindenütt dicsőretet hallok a Brassói Általános Takarékpénztárról. Bank, mely nagyon szépen jár el adósaival szemben. Könnyítéseket tesz minden téren. A helyi kereskedők és iparosok elleni adóhajsza-ban, amikor minden ház árverés előtt állott — amint erről akkoriban lapunk beszámolt —, Kézdivben jórészt a Sparkassa mentette meg rövidlejáratu kölcsönével a nyomorult emberek házat, földjét.

Ebben a segítő munkában nagy része van a kézdivásárhelyi fiók vezetőjének: Bálint Vincze igazgatónak s a közönség rokonszenvének megszerzése nem kis mértékben az ő érdeme.

Falumunka Felsőháromszéken

Szép falumunkát végez egy pár lelkes ember Felsőháromszék falvaiban. Névszerint Eperjessy Albert, Krafft Hermann, Földi István, Laczkó László, Benkő Dénes, Pál Elek. Legutóbb Esztelnek, Kurtapatak, Hatolyka, Szentlélek községeket keresték fel. Nevelő és tanító szak-előadásait a falusiak élvezettel és nagy haszonnal hallgatják. Könyvtárakciót is szerveztek, mely minden községben szép lépésekkel halad előre. Felsőháromszéken, hol máskor nem telt el hét, hogy újabb és újabb biciklizást ne hallottunk volna, megtörtént a nagy csoda: egy éve nincs biciklizás. Kivált Szentléleken folyik szépen a munka. Megemlítendő az állandó működvelő előadások, olvasókör-játék-termek, mozielőadások, hová 2—3 lejért bárki bemehet.

Kíváncsú voltam a falusi előadások során az ősi székely jogi és gazdasági intézmények ismertetése és népszerűsítése, melyeket jó pár évtizede hatályon kívül helyeztek. Népünk máris megfellegettezt róluk, pedig mai helyzetünkben legjobb védelmünk lehetnének. Ezekről az intézményekről a Székely Nemzeti Múzeum 50 éves jubileumára kibocsátott Emlékkönyvben is említés történik.

Legközelebb:
Lássuk Nagykárolyt!

K Ö Z G A Z D A S Á G

Mit hoz a Banca Națională
rendkívüli közgyűlése?

Nincsen szó inflációról — A piacnak szüksége van új hitelekre

Bukarest, február 17.

Körülbelül három hete annak, hogy a fővárosi lapokban különféle közlemények jelentek meg arról, hogy milyen alapszabálymódosításokat fog a Banca Națională igazgatósága a február 17-iki rendkívüli közgyűlés elé terjeszteni. A közlemények megjelenését követő napon cáfoló nyilatkozatot tett közzé a jegybank, amelyben leszögezi, hogy az újságokban megjelent módosító szövegek nem azonosak a tényleges előterjesztésekkel. Ugyanakkor a sajtóban és a pénzpiacon állandóan folyt a találgatás és vita, hogy milyen módosítások kerülnek is a közgyűlés elé és erről is tudomást szerzett a közvélemény, hogy

a tervezett alapszabálymódosításoknak komoly ellenzéke van a liberális pártban és a Banca Națională részvényesei között. Ezért késett sokáig a rendkívüli közgyűlés időpontjának a megállapítása is.

Amikor azután megjelent a Banca Națională évi jelentése, abból már sok mindent vehetett tudomásul a piac. És még több kommentár adott okot az a szenczió, hogy a felügyelőbizottság egyik tagja megtagadta a jelentés aláírását, még pedig azon a címen, hogy a Banca Națională szerinte helytelen módon akarja felhasználni azt a 7.568 millió lej, melyet 17 és fél év alatt fog kapni a Banca Națională az államtól a konverziós veszteségek kárpótlása címén és amely összege a kincstár 18 darab, egyenként 450 millió lejről szóló bont adott át a jegybanknak. Közbe jött még Auboin jelentése és az új költségvetés összeállítása körüli nehézség. A bukaresti piacon egyre hangosabb lett a kérdés, miből fogja fedezni a kormány az államháztartás részére szükséges összegeket?

JAVUL A BELFÖLDI KÖLCSON

Csütörtökön délelőtt az addig üzletlen és lanya tőzsdén megszilárdult a hangulat. Mindenki vásárolni kezdett. A legnagyobb feltűnést az keltette, hogy az 1934 végén kibocsátott belföldi kölcsön kötvényei, amelyek előzőleg 860 lejről le-

zuhantak volt 520 lejre, egyetlen nap alatt 577 és félre javultak.

Ezt az emelkedést eleinte annak tulajdonították, hogy maga az állam lépett fel vezetőnek a tőzsdén és komoly összegeket fordít a kötvények árfolyamának feljavítására.

De csakhamar kiderült, hogy az emelkedésnek más oka van. Kiszivárgott, hogy a Banca Națională igazgatósága a február 17-iki közgyűlésén napirenden kívül új bankjegykibocsátásra fog javaslatot tenni. Ez a hír természetesen még fokozta a tőzsde szilárdságát, annak ellenére, hogy a bankjegyzsaporítás híre nem is érte nagyon váratlanul a piacot.

Elméletileg a Banca Națională vezetőségében már régóta ülnek komoly ellen-

felei az aranyfedezet túlmerev elméletének. Alig egy félévvel ezelőtt történt, hogy Románia devizagazdálkodásának majdnem teljhatalmu irányítója, Costin Stoicescu, maga is cikkezett arról, hogy az államnak tulajdonképpen a valóságra kellene ébrednie és elismernie, hogy az élet erősebb minden stabilizációs elméletnél. Annakidején rendkívül éles harc kebredett Stoicescu nyilatkozata körül, amely ugyancsak áremelkedést idézett elő a tőzsdén és a piacon. Kétségtelen, hogy

azóta a helyzet ortodox valutáris szempontból nemcsak, hogy nem javult, hanem Auboin jelentése szerint romlott. Nyílt titok, hogy az utolsó néhány hónapban a közszükségleti cikkek ára, különösen pedig az importárúk, állan-

dóan emelkedik és a drágasági index hónapok óta magasabban áll.

Az is köztudomású, hogy az állami kiadások fedezetére a kormány eddig is csak a legnehezebb bűvészkedéssel talált megfelelő formát és a más célokra felhasznált összegek hiányát előbb-utóbb pótolni kell. Honnan? Ez a kérdés foglalkoztatta az uralkodó elnöklete alatt megtartott gazdasági minisztertanácsot, a kormány összes legutóbbi üléseit és az új pénzügyminisztert. A kérdés annál aktuálisabb, mert hiszen köztudomású, hogy az adóbevételek visszaestek és a kontingentálás által teremtett átmeneti konjunktúra visszahatása is kezd jelentkezni a devizahiány és ennek következtében az üzleti tevékenység visszafejlődése formájában.

A lej törvényes és tényleges fedezete

Minden gyakorlati szempont tehát előkészítette a hangulatot egy esetleges bankjegyzsaporítás számára. Elméletileg is napról-napra több híve van annak a teóriának, hogy ma már az aranyfedezetnek nincs komoly jelentősége valamely ország fizetőeszközeinek forgalmára. A német márkának feleannyi aranyfedezete sincsen, mint a lejnek, mégis szilárdan tartja az árfolyamát.

A háború előtt Románia bankjegyzsaporításának 50 százalékos aranyfedezete volt. Ma a bankjegyzsaporítás 22 milliárd és erre a Banca Naționalának több, mint 10 milliárd lej értékű aranyfedezete van, vagyis ugyancsak 50 százalékos fedezete kell legyen.

Következésképpen, mondják egyes körökben, még egy 17 százalékos bankjegyzsaporítás sem érintené valóságban a stabilizációt. És valóban, eddig valahányszor szóba jött egy esetleges új bankjegyzsaporítás, mindenkor 5—3,5 milliárdról beszéltek. A piac már hosszú évek óta sürgeti egy ilyen arányú bankjegyzsaporítás megvalósítását, még pedig azon az alapon, hogy Románia mai gazdasági életének túlkevése a 22 milliárdos bankjegyzsaporítás.

Madgearu és Leon miniszterek parlamenti vitájában is szerepelt ez a kérdés. A volt pénzügyminiszter erős kritikában részesítette az 1928 előtti liberális kormány pénzügyi politikáját. Rámutatott többek között arra, hogy az akkori liberális kormány majdnem a csőd szélére juttatta a Banca Naționalát, ma pedig megint ott tart a kincstár, hogy nem tudja a legszükségesebb kiadásait sem biztosítani. Madgearu természetesen maga is híve a lejtstabilizáció fenntartásának, annál is inkább, mert 1929-ben neki is szerepe volt a stabilizáció előkészítésében, de a volt pénzügyminiszter kritikáján megérzett a tartózkodás, amelyet a nemzeti parasztpárt által legutóbb elfogadott programban előírt restabilizációs elv parancsol reá.

HA MEGINDUL A HITELFLET

A jelen pillanatban tehát nincs szó az aranyfedezeti arány leszállításáról! A Banca Națională csak a birtokában levő és haszontalanul heverő aktivákat akarja eleven tőkeforrással megnyitni. Nem arról

van szó, hogy a közel nyolcemilliárdos állami bonokra ugyanolyan összegű új papírpénzt fognak kibocsátani. Ezek a kincstári bonok egymagukban nem elegendők egy ilyen új emisszió garatálására és a piacnak megrázkodtatásoktól való megkímélésére.

Kétségtelen, hogy a Banca Națională a kibocsátandó bankjegyek ellenében, vagy is a piac rendelkezésére bocsátandó hitelek ellenében komoly tárgyi fedezetet fog kapni az igénylőktől. És ebben az esetben még egy új bankjegykibocsátás sem jelenthet inflációt és nem ad okot a nyugtalanodásra.

A piacnak ma komoly szüksége van erre a közel 8 milliárdos hitelre, amelynek felhasználása új értékeket hozhat a gazdasági élet számára,

új exportlehetőségeket, amelyek segítségével Románia külkereskedelmi mérlege visszaszerezheti aktivitását. És ha a külkereskedelmi mérleg újra fölösleggel fog zárulni és elegendő deviza áll az import rendelkezésére külföldön az esedékes fizetések részére, akkor a lej árfolyama meg fog szilárdulni a nemzetközi és a belföldi szilárdulni a nemzetközi és a belföldi piacon egyaránt.

Bányai Ernő

Cáfol a nagyváradai Phöbus vagongyár:

Nem igazak az Astrával való
állítólagos tárgyalások

Tovább is Nagyváradon marad a Phöbus

Nagyvárad, február 16

Olyan hírek terjedtek el, hogy a nagyváradai Phöbus vasöntőde és gépgyár másrészt az Astra között a nagyváradai vasgyár megvásárlásának ügyében tárgyalások folynak. A Phöbus jelenleg tekintélyes számú magyar tisztviselőnek és munkásnak ad kenyeret és a hír első hallatára felmeredett a kérdés: mi lesz ezekkel a tisztviselő és munkásgazdálkodással, ha ez az üzem gazdaságát cserél.

Nagyvárad ipari körében annál is inkább adtak hitelt ezeknek az elterjedt híreknek, mert a Phöbus nemrégiben igen nagyszabású megrendelést ka-

pott a CFR-től. Az elterjedt hírek után felkerestük a nagyváradai Phöbus vagongyárat, ahol az igazgatóságnál olyan értelmű felvilágosítást kaptunk, hogy a Phöbus senkivel nem tárgyal. Nem lehetnek arról, hogy ipari körökben milyen híreket terjesztenek, ők dolgoznak és az Astrával való tárgyalásokból nem igaz egy szó sem.

A cáfolat annál is inkább kellett megnyugvást ipari körökben, mivel olyan hírek is elterjedtek, miszerint az Astra vásárlása annyit jelentett volna, hogy a Phöbus vagongyárat leköltöztetik Bukarestbe. Nagyváradnak érzékeny csapást jelentett volna egyik legnagyobb ipartelepének elvesztése.

MEGVAN A TÁVIRÓÖSSZEKÖTTETÉS
ROMÁNIA ÉS A SZOVJET KÖZÖTT

(T'ghina) Tighinában pénteken délután ünnepélyes külsőségek között összekapcsolták a táviróvonalat Románia és a Szovjetszövetség között. A felavatáson az odesszai postaigazgató, Jurakov határőrpáncsnok, Rudner a román-orosz vegyesbizottság tagja, Radionov a vegyesbizottság titkára képviselték Oroszországot, román részről Antoceanu kiseneyi postaigazgató, Burcă tighinai postafőnök, valamint katonai és városi ható-

ságok megbízottjai vettek részt. A telefon- és táviróvonalat a Dnyeszter jegén az elhottott híd alatt kötötték össze. Ezzel megintult a rendes táviró- és telefonösszeköttetés Románia és Oroszország között. Szombaton délelőtt Franasovici közlekedésügyi miniszter küldött táviratot Andrejev orosz közlekedésügyi népbiztosnak, azután Jon Pitulescu, a romániai posta vezérigazgatója üdvözlte a Szovjet postavezérigazgatóját táviró- és telefonkapcsolatok felvétele alkalmából.

Meggondolkoztató nagy kérdésünkre: az összeomlott család fészkeiből kikerült fiatalok életvergődésére ad feleletet

Erdélyi Ágnes:

KOVÁCSÉK

című regénye.

Ez a regény a B. L. és Népiség január havi ajándék-regénye, amely a közel napokban jelenik meg.

A román-belga kliringegyezmény szövegét is közzétették

A Banca Națională három számlán kezeli a belga forgalmat

Bukarest, február 17.

Beavatott forrásból származó értesülésünk szerint a múlt hó január 10-én lépett érvénybe a belga-román fizetési egyezmény, amelyet 1934. december 21-én írt alá Románia és Belgium Brüsszelben.

A szerződés szerint a román importőrök a belga-luxemburgi gazdasági unió, valamint a belga gyarmatokkal történt árucseréből származott adósságaikat kliringben fizethetik ki. A befizetés a Banca Naționalănál lejben történik a Belga Nemzeti Banknak egy a Banca Naționalănál fennálló speciális kamatmentes számlájára. A belga importőrök ugyanígy formában belga frankban fizetik be tartozásaikat a Belga Nemzeti Banknál fennálló speciális kamatmentes Banca Națională számlájára. A befizetéseket úgy a belga Nemzeti, valamint a Națională hivatalos árfolyamon számítja át. A belga importőrök által a romániai kivitelezők javára a belga frankban befizetett összegeket a Belga Nemzeti Bank disponibilitásából és annak arányában fizeti ki.

A belgumi áruadósok által az ottani Nemzeti Bankba befizetett összegeket három részre osztja fel a szerződés, a következő külön számlákon vezetett alábbi arányú tételek szerint: Compte Special 40 százaléka, Compte Special 37 százaléka, Compte Special 23 százaléka.

Az A számlán lévő összegeket a Banca Națională később megállapítandó célokra, valószínűleg állami esedékességek kifizetésére használja majd fel. A B számla a folyó áruüzletekből származó árutartozások kiegyenlítésére szolgál. És a C számla a hátralékok kifizetésére, ami alatt a szerződés olyan tartozásokat ért, amelyek a szerződés életbeléptetése előtt voltak esedékesek, de 1933 július utáni keltezésűek.

A kifizetés a nemzeti bankoknál lévő disponibilitások arányában történik a befizetések időrendjében.

A jövőbeni áruszállítványoknál a belga luxemburgi exportőröknek egy-egy a belga kompenzációs hivatal által láttamozott másolatot kell az okmányokhoz csatolni, amelyek alapján a román adósok a Banca Naționalănál fizethetik le adósságaikat. Viszont a román kivitelezőkről értesíti a belga Nemzeti Bankot.

A Banca Națională a szerződés értelmében köteles ennek életbeléptetése után a hátralékok befizetését haladéktalanul elfogadni, hogy két hónapon belül az összes ilyen hátralékok befizetésre kerülhessenek.

Az egyezmény bizonytalan időre szól és három havi felmondással bármikor megszüntethető.

befektetés és kockázat nélkül. És nem kis része van a gabonaexportőrök szövetségének abban is, hogy az új és legújabb külkereskedelmi rendszer vissza akarja állítani a kompenzációs kivitel és behozatalt.

A gabonaexportőrök szövetségének adatai szerint az elmúlt másfél év alatt összesen 664.222 tonna gabonát, hüvelyeset és olajmagvat vittek ki kompenzációs alapon.

Ez a mennyiség vagononként átlagos 24.500 lej érték mellett 1637 millió lej értéket képviselt. Ebből a mennyiségből 1934. júliusáig exportra került 400.699 tonna termény 843 millió lej összértékben (vagononként átlagos 21.000 lej), viszont 1934. július elsejétől december végéig kiment 263.423 tonna gabona, 794 millió lej (vagononként átlagos 30.000 lej) értékben. Ebből azt a következtetést vonja le a gabonaexportőrök szövetsége, hogy a múlt év második felében, amikor a kompenzációs prémiumok elég jelentősek voltak, a termelők átlagban 9000 lejfelj jobb árakat értek el vagononként a gabonájukért.

Abban a kritikus időpontban, amikor egész Romániában ugyiszólván egyedül az egyik kompenzációs cégnek volt behozatali engedélye, azaz 1934. október elseje és december 31-ike között, a kompenzációs alapon kivitt 161.898 tonna súlyú és 522 millió lej értékű gabonából Németország megvett 98.028 tonnát 341 millió lej értékben. Aminek az a magyarázata részben, hogy a szóbanforgó kompenzációs iroda is német jellegű üzlet. De általában is

Németország volt a kompenzációs alapon kivitt román gabona legjobb vevője.

Németország 1933. július elsejétől 1934. december 31-ig összesen 77.459 tonna tengeri importát Romániából, 208 millió lejért, azonkívül 107.505 tonna árpát 207 millió lejért, amikor Románia egész kompenzációs exportja 245.681 tonna tengeri volt, 542 millió lej értékben és 229.886 tonna árpa 418 millió lej értékben. Németország, mint ismeretes, márkában fizette ezt az árut, mégpedig a világpiaci árnál jobb árakat adott.

Szerkesztői üzenetek

Több sorsjegytulajdonos. Nem kísérték figyelemmel sem a B. L., sem a Népszavak közleményeit. Éppen néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy az olasz-keleti körhársorsjegyek húzását bizonytalan időre ismét elhalasztották.

P. J. Prázmár. Még egyelőre nincs intézkedés a régi magyar postafakérpénztári követelések kiegyenlítéséről.

K. Torda. I. Erre a kérdésre csak kozmetikai rovatunk vezetője adhat választ. Tessék személyesen hozzáforn

dulni s leveléhez a postahivatalban kapható nemzetközi válasz-szelvényt mellékelni. 2. Kiskereskedők csak a „Jur-nal” és „Inventar” könyveket kötelesek vezetni. A kocsmárosok a Regisztrert. 3. Ilyen rendelkezésről nem tudunk. Lehet, hogy a helyi előljáróság rendelte el, hogy a kocsmárosok egész éjjel lámpást égessenek vendégük közelében. Fellebbezzen ellene a főszofigabirói hivatalhoz.

Egy régi előfizető, Kolozsvár. Elvált állásunk, hogy névtelenül beküldött adatait nem vesszük figyelembe. Ha ön hajlandó az adatokért helyt állani, akkor szíveskedjék felkeresni kolozsvári munkatársunkat s vele közölni a különben érdekes és nyilvánosságra kívánczó esetet. Címe: Nemes Ferenc, Kolozsvár, Str. Dubalárilor 12.

Tájékoztató,
szórakoztató,
tanító és nevelő
a rádió, ezért

éleltszükséglet

„NOVY”-rádió,
Braşov-Brassó,
Prundul Roselor
(Rózsater) 19.
Telefon 1-99.

Ha Kolozsvárra utazik,

okvetlenül keresse fel az Erdélyben egyetlen szakszerű vezetés alatt álló

francia diétás éttermet

Calea Victoriei 39.

Cukor-, vese-, gyomor-, epe betegnek nélkülözhetetlen

Biztos kenyér a kozmetika!

Már 3000 lejért, rövid idő alatt, tökéletesen megtanítjuk külföldi módszereinkre.

„MARGO”-kozmetika

Braşov, Piaţa Libertăţii 7.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgy közönséget, hogy Kapu-utca 40 szám alatt levő kaisapazonomat átneveztem a Weiss Minály utca 2 szám alatt üzemeltetésbe, melyet külföldi újságról hazatérve, március 1-én nyitok meg

Kéri további szíves pártfogásukat:

GRAUENFELS MARY

A sietés ABC-je

Írta: Déván István

Magyarország sibaínoka

Arató Gyula festőművész 95 rajzával

Ára 90 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

ÉRTESÍTÉS

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Voevod Mihai (Kolostor-u.) 26 szám alatt egy „Allami sorsjáték”

sorsjegyirotát nyitottunk.

Egyben tudomására hozzuk azt is, hogy azon sorsjegyszámokat, amelyek eddig a Wagon-Lits menetjegyirotában voltak kaphatók, ezután nálunk szerezhetők be. Az u. h. áshoz tehát, a sorsjegyeket nálunk szerezhetik be.

Védők megrendelések pontosan eszközötnek. Vevőinknek szerencsét kívánva, maradunk kiváló tisztelettel:

Banca Română de Comerţ S. A.
Sucursala Braşov

Strada Voevodul Mihai No. 26.

Másfél év alatt 1637 millió lej értékű gabonát exportált Románia kompenzációs alapon

Bukarest, február 17.

A gabonaexportőrök szövetsége összegyűjtötte a kompenzációs áruforgalom révén költött gabonaüzletekre vonatkozó adatokat 1933. július elsejétől 1934. december végéig. Tudva-e, hogy amikor a liberális kormány az ősszel, különösen a gyáriparosok szövetségének a követelésére, beszüntette rövid időre a kompenzációs üzleteket,

a gabonaexportőrök szindikátusa volt az, amely a legszívesebben küzdött a kompenzációs kivitel visszaállításáért és ennek az akciónak lett az eredménye, hogy a kom-

A gabonaexportőrök szövetségének érdekes jelentése

penzációs irodák nemcsak visszakapták a régi engedélyeiket, hanem egy adott időpontban egyetlen kompenzációs társaság kezében tartotta bizonyos országok részére az egész importkontingenst,

előzőleg lebonyolított exportüzletei révén és ezen a 750 millió keretengedélyen, amely tulajdonképpen monopóliumot biztosított a szóbanforgó cég javára, ez a vállalat csak jutalék címén, vagyis azért, hogy a behozatali jogát átengedte a nyersanyag nélkül álló gyáraknak és üres üzletekkel álló kereskedőknek, 37 és félmillió lejt keresett meg a legkisebb

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Alláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés negyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Jófékvésű házhelyek Bolyonyában jutányosan eladók. Érdeklődni: Bartha, Brassó, Szentjános utca 11. 1524

Átvénnek jó forgalmu fűszerüzletet vidéken is. Ajánlatok Izsák Mórné, Sercaia, jud. Făgăraş küldendők. 1661

Üzemképes nut- és féderes gyalugépet keresek. Ajánlatokat Axelrod Ghimes-Făget. 1651

Állást nyer

Keresek sürgősen órák gyarkornokot. Ajánlok előnyös feltételeket és ellátást. Ceasornicaria Solomon Goldenberg, Brăila. 1649

Nádó olcsón 76 ampéres 115 olros egyenáramu dinamó, 2,50 es traversvasak, 2.000 literes viztartány, nyereg, nuthfeder, gyalukések, kopierprés. Cím a kiadóban. 1650

Mészárossegédet, jó tőkést azonnali belépésre felvesz Orbán Testvérek, Odorheiu. Igények megjelölendők. 1688

Állást keres

Intelligens urinő állást keres, mint házzvezető, vagy anyahelyettes, egyedülálló urnál. Ajánlatokat „Megbízható” jelígre a brassói kiadóba kér. 1685

Bukarest

Pénzt folyósítunk azonnali tármilyen összegben mindenféle ékszerre és egyéb értéktárgyra. Legmagasabb áron vásárolunk aranyat és mindennemű használt ékszert. „Lombard” St. Jonică 11.

Paplan és ágynemű különlegességek, valamint iparművészeti lakásdíszítési cikkek szolid árakban. Luxor, C. Victoriei 50. Pasajul Imobiliari. Cégtulajdonos: Szűcs D.

Dr. Botvinik berlini specialista bőr- és nemibajokban. Rendel: 12-2, 5-8-ig. Vasárnap 9-10-ig. Bukarest, Piaţa Rosetti 6. (Bulev. Carol). Telefon: 3/34-11. 20142-b

Szülészeti orvosnő, dr. Brohovi: nőbetegségek, terhességek, kezelések, operációk, diathermia. Rendel: 2-8-ig. Calea Văcăreşti 64. emelet.

Intelligens, nagyon csinos, finomlelkű igazi urinő, férjhez menne 45-50 éves csakis izr. jól szituált igazi uriemberhez. Leveleket Bucureşti VI. Crai-telor 14. 216-b

Brassótól Váradig

Orsovától Szigetig

Bukaresttől Galacig

terjed a hír, ha azt a

Brassói Lapokban

apróhirdetékben közli!

Méhészet

Gyakorlati tanácsadó méhészek számára írta Ignác Sándor, 122 szövegrajzzal ára 132 lej, utánvétellel 152 lejbe kerül. Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában.

Fontos könyvkiadás 40 éves felüli férfiak számára!

A prostatamegnagyobbodás

lényege, jelei és gyógyítása

Írta: Dr. Goldner Viktor urológus főorvos.

Fontos minden férfi számára, aki a rendkívül elterjedt betegségben szenved, s bajára utmutatást és biztos gyógyulást akar nyerni. A mű stílus világos és mindenki számára könnyen érthető.

Ára 102.- LEI. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában

Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.

Az inyesmester szakácskönyve

Ez a hatalmas könyv 2500 receptet tartalmaz. Az inyesmester szakácskönyve a magyar és erdélyi konyhán kívül a francia zsidó és török főzés híres receptjeit is közli, azonkívül helyt ad a különféle növényi könnyű és hideg ételeknek is külön fejezetet szentel a diétásoknak. Ára erős vászonkötésben 158 lej, utánvétellel 180 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában.